

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Alch.

263

De Chemia

R

Alch. 263

<36614294900018

<36614294900018

Bayer. Staatsbibliothek

~~Alkemia~~
Alk: 263

~~Alkemia~~
Alkemia.

~~Alkemie~~
Alkemie. R

1612. *Mare*

DE CHEMIA
Senioris antiquis
SIMI PHILOSOPHI,
LIBELLVS, VT BREVIS, ITA
artem discentibus, & excentibus, utili-
lisimus, & uerè aureus, nunc
primum in lucem
editus.

Probatus: Ab Artis fidelis filio.

Societatis Iesu Monachij.

SENIOR PHILOSOPHVS.

Quid Soles, Lune signent, pictæ uæ tabellæ,
Quid uenerandi etiam, proflua barba, Senis.
Turba quid astantum, uolucrum quid turba uolantū,
Antra quid, armati quid pedes usq; uolent.
Miraris? Veterum sunt hæc monumenta Sophorum,
Omnia consignans, iste Libellus habet.

3

DE CHEMIA Senioris antiquis SIMI PHILOSOPHI, LIBELLVS, VT BREVIS, *ita artem discēntibus, & exercentibus, utilissimus, & uerè aureus.*

DIXIT SENIOR ZADITH
Filius Hamuel.

N T R A V I E G O E T
Oboël charissima barba, in
domum quandam subter-
raneam, et postea intui ego
& Elhasam uniuersos car-
ceres Joseph ignitos, & uidi in tecto
imagines nouem aquilarum pictas, ha-
bentes alas expansas, ac si uolarent, pe-
des uero extentos & apertos, & in pes
de uniuscuiusq; aquilæ, similitudo ar-
cus ampli, quam solent ferre sagittarij.
Et in pariete domus à dextris & à sinis

A ij stris

stris intrantis, imagines hominū, stantium, pro ut possent esse perfectiores, et pulchriores, induiti diuersis uestimentis & coloribus, habentes manus extensas, ad interiorem thalamum imminentes ad quandam statuam sedentem intus in domo, in latere iuxta parietem thalami interioris, à sinistris intrantis thalamum, contra faciem suam. Et sedebat sub cathedram simili cathedræ Medicorum, extractam à statua illa, & habebat in gremio suo super brachijs suis, & in manibus extentis super genua sua, tabulam marmoream extractam ab ea, cuius longitudo brachij unius, & latitudo unius palmae, & digitii manuum eius de sub tabula reflexi desuper, ac si teneret eam. Et erat tabula sicut liber apertus cui libet intranti, ueluti si innueret respicere in eam. Et in parte thalami in qua sedebat, erant imagines diuersarum rerum infinitæ, & litteræ de barbaria. Et erat in tabula quam habebat in gremio, in una eius medietate diuisa. Erat enim quedam linea per mediū, imago duarum auium in inferiore

in inferiore parte eius, pectore inclinato, quarum avium una habebat alas ab scissis, & altera habens alas duas, & us traque tenebat rostro caudam alterius, ac si uolans uellet uolare cum altera, & illa uellet retinere uolantem secum. Erant autem illae duae aues colligatae, homogeneae, depictae in una sphæra, quasi imago duarum in uno. Et erat iuxta caput uolantis ex duobus sphæra, & supra has duas aues iuxta caput tabulae, proxime digitis statuae, imago Lunæ lucentis: Et ex altera parte tabulae, alia sphæra, respiciens ad aues inferius. Erant autem uniuersa tempora quinq[ue], inferius uidelicet aues duæ, & sphæra. Superius uero duæ, scilicet imago Lunæ, & alia sphæra.

In alia autem medietate in capite tabulae declinante ad digitos statuae, erat imago Solis emittens radios, uelut imago duorum in uno. Et in altera parte alia imago Solis, cū uno radio descendente, & hæc sunt tria, uidelicet duo lumina, & radius duorum in uno, & radius unius descendens, porrectus ad

A in inferius

inferius tabulæ, circumdans sphærām nigram, diuisam per circuitū eius, Et factum est duo tertia & tertium.

Tertium uero eius habet formā Lunæ crescentis, & pars interior alba sine nigredine, & sphæra nigra circumdat eam, & forma earum quasi forma duorum in uno, & Sol simplex. Et hæc est imago unius in uno, & hæc sunt similiter quinque, & fiunt omnia decem, secundum numerum illarum aquilarum & terræ nigræ.

Exposui tibi omnia ista, & composui in carmine, & hoc nō habemus nisi à gratia Dei, cuius nomen sit benedictum, ut intelligas & cogites bene in eo, & super eo, & depinxī tibi imagines singulas illius tabule, & quæ in ea sunt imagines & figuræ in locis suis in isto carmine, quod poteris perpendere ex capitulis, quæ significant has figuræ.

Exposui etiam & explanaui has decem figuræ, & demonstrauī postea finem carminis mei, quod plane non potuit fieri sine carmine, & aperiam tibi manifeste, quæ celavit ille sapiens, qui fecit

DE CHEMIA.

fecit statuam illam in domo illa, in qua descriptis totam illam scientiam, quasi in figura sua, & docuit sapientiam suam in lapide suo, & manifestauit eam intelligentibus.

Sciui quod ista statua est in figura sapientis, & quod est in tabula existente super brachijs, & genibus suis in gremio suo, est scientia sua occulta quam descripsit per figuram, ut dirigatur ad illum qui cognouerit, & intellexerit, quid uoluerit sapiens per illud propinquius. Est enim illud interius subtiliter perspicientis & cognoscentis terminos sapientiae, ex sermonibus obscuris & typicis, cum contulerit illos sermones illis imaginibus & figuris, unum aperiet reliquum, nec regetur super lapide occulto.

EPISTOLA SOLIS AD Lunam crescentem.

IN tenuitate nimia dabo tibi de pulchritudine mea lumen, quo perueniatur ad perfectionem. Exaltatur enim
A iiiij per

per hoc ad omnē altum. Dixit primo Luna Soli, Tu mei indiges, sicut gallus gallinæ indiget, & ego indigeo operatione tua ô Sol, sine cessatione, cum tu sis perfectis moribus, pater luminariū, tu es lumen excelsum, dominus & magnus. Ego Luna crescens humida & frigida, & tu Sol calidus & siccus, quando copulati fuerimus æquitate status in mansione, in qua non fit aliud, nisi leue habens secum graue, in quo uacabimus, & erimus sicut uacat mulier & uir eius, & hoc est uerum ex locutione. Et erimus ô Sol, cum coniuncti fuerimus uacaturi in uentre domus clausæ, recipiam à te animam adulando, & si abstuleris pulchritudinem meam, & si am ex propinquitate tua tenuis, exaltabimur exaltatione spirituum, quando ascendimus ordinem seniorum. Lucerna lucis infundetur lucernæ meæ, & te & me, sicut commixtio uini & aquæ dulcis, & prohibeo fluxum meum, postquam induita fuero nigredine tua, colore qui fit uelut attramentum, post solutionem tuam, & coagulationem meam,

meam. Cum intrauerimus domum aſ moris, coagulabitur corpus meum, & ero in uacuitate mea.

Respondit Sol, si feceris hoc, & non intuleris mihi nocumentum ô Luna, & reuertetur corpus meum, postea nouam dabo tibi uirtutem penetrationis, postquam potens eris in prælio ignis liquefactionis & purgationis, ex qua ibis sine diminutione & tenebris, sicut æs & plumbum, & non impugnaberis, cum non sis rebellis.

Beatus qui cogitat in eloquio meo, nec dignitas mea ipsis negabitur, nec uilescet per carnem infirmatus Leo. Quod autem successisti mihi, non nego aptum augmentum plumbi. Igitur desinet lux mea, extinctus est decor meus, quoniam capient de ære mei mundi corporis, & à pinguedine de plumbo uerificato, in syllogismo pondus eorum absq; sanguine hircorum, & discer nit uerum à falso. Ego ferrum durum siccum, ego fortis pistans, omne bonū per me est, & lux secretum secretorum per me generatur, nec res est agens actionem meam. A v Quod

Quod habet lucem, factum est in suis
minis obscuritatem, postquam uero de-
ductum est ad perfectionem, conuale-
scit à languoribus, & à tenuitate, & ap-
parebit illud magnum fluxibile capitum
& caudæ. Et hæc duæ proprietates, &
septem ordines ponderum, quinque eo-
rum sunt absq; obscuritate, & quinque lu-
centium est pulchritudo.

EXPOSITIO HORVM, DABITVR
tibi de uirtute mea, & proprietate
Solis de computatione
mea &c.

SOL est clavis cuiuslibet ianuæ, &
Squod restat sine dubietate, est in
firmamento directo determinante.
Hæc est distinctio septem partium, hec
diuissio est directionis & spoliationis,
quæ has res sordium iubet reuertere in
decoctione, & infirmatione ad tempe-
rantiam suam reuersorum pullorum,
hec est coagulatio absq; diuisione. Po-
ste aquā feceris illa septem, quæ diuisisti
per septem stellas, purgasti, & hoc tri-
tum

tum minute, donec videantur sicut mar-
garitæ in similitudine, hæc est dealba-
tio, detegens dubium societatis ad aquā
nubium. In hoc ostendit tibi flores au-
reos, extremitatem omnis caloris, con-
uersi in similitudinem pauonis, quod
introitu residui numerorum stellarum
remanētium in corpore decoctum est,
à qualibet stella singulariter. Hæc est
perfectio coagulationis sine fallatia, &
factus est Sol perfectus.

Pater eius ignis est, & in igne crevit,
nec timet terminum ignis, sed fixus
est, & non fugitiuus. Pingitur in cor-
pore usq; ad cor, hoc est uilis filius, in-
ter filios charior, præparatio eius est
difficilis & occulta, Et homines in ua-
num ambierunt eam, & hoc est simile
ei, Non possederunt, cum nusquam
nouerint in æstimatione. Sed cum sit
difficilis, delicabilis, facilis, modica, le-
uis, propinqua, intelligit ipsam inge-
niosus, subtiliter arbitrando, quando
fuerint clarificati animi ex libris reli-
ctis, quos occultauerunt Philosophi,
propter præparationem, quæ est diffi-
cilius

cilium rerum. Hoc est quod corruscat
in Elixir, & quod habet de tinctura im-
pressionem, & incipit à potente, & per-
ducit ad actionem.

Omnis præparatio uana est propter
hanc , illius rei quam composuerunt,
prohibitione eius ab actu suo infirma-
ta est. Facta ignota, propter hoc ne co-
gnoscat omnis animus concupiscen-
tiam suam, Fluit, quod uidentes dicant.

Præparamus eam cum omni præ-
paratione , nec adepti sumus eam , &
cum scientia fecimus illam, & cum præ-
parationibus sapienter operati sumus.
Et per hoc stultis sunt stultiores , qui
præparauerunt illud, quod non habet
tincturam in se, ex omni re quæ tendit
ad nihilum, & credunt bene facere, sed
nihil acquirunt, preter laborem, & sunt
per hoc inflati , quia in impossibilitate
excæcati sunt à ueritate, & præparantes
ab opinione sua, cadunt.

Dixerunt sapientes antiqui. Hircus
est, nec cognoscit, conuenit apud con-
siderantem , & uidentem ad arandum
siue pascendum cum Camelis. Super-
bit

bit enim ex eo quidā sapiens et sciens,
& quod omnis sciens nouit, quomodo
etiam erret uulgus, habens oculos clau-
sos, dormit, cuius barba conuenit pue-
ris. Si habuerint eam, non inueniunt
eius præparationem. Et res non perfi-
citur, nisi cum præparatione, & hoc est
quæsitum. Omnis opinio ipsorum est
fallax, quod attraxerunt ignorantes
in suis sermociunculis.

Ignorans ferit ignoranter Colocyn-
thiden, & sperat inde melius comme-
dere, sed quando quod sperabat non
inuenerit, redit ad cogitationem suam,
et extende tam, & dicit hoc est ex infor-
tunio. Et hirci deinde quærunt in testis
capitum, & in neruis, & in uentribus,
cum uita sit sine ipsis. Nonne hoc est ex
paucitate distinctionum, ignorantium,
& uituperantium? Si dicerem, auis, ho-
mines, aut sunt gratia tritici, fructificant
galbanos, Aut palma portauit mala
etiam granata, aut uolatilia portauerūt
pisces. Respondetur fabulam dixisti,
Non generant res, nisi sibi similia, aut
fructificant res, nisi fructus suos, nonne
con-

conuertentur à sua ignorantia : Quae malæ, & à uituperio actus earum ipsis ueniunt, sed prius à dubitatione. Dixerunt patrem argenti & aurí esse in terra & mari, Quidam dixerunt esse in arboribus, alij dixerunt in lapidibus, & abbreviati sunt in his super erroribus, ex credulitate rerum incertarum, & remouerunt laudabilia, ueram significationem scientiæ, ex masculis, hircibus oculis uidere, res manifestas ex oculis virorum & mulierum. Per dicta, si consideramus stellas, nō est inter nos diueritas, in hoc, quod opinamur.

Ex his & per hoc præparat sapiens, & per hoc operatio nostra surgit, per seras uel per aperientes seraturas. Per Deum si porrecta fuerit, ad eum palma, non reuertetur uacua, & hoc adulterat occupationem eius in eo, nec scit, quæ sit peruentio, nec clavis, nec mutat seras, & coagula tinctorum, propterea non peruenit ad artem.

Et quidquid figitur de duobus, ex uno similiter potest figi, sumenda est pars alia in scientia, absque partibus, & factum

factum est totum totius oculi. Accipiuntur autem cum scientia et figuris, scilicet Solis et Lunæ. Respicias ad radices cum ramis separatim duplicates à coniunctione et ligatura duarum auium in cauda, qualiter prohibetur una ab ascensu eius, quæ est sine plumis, propter paucitatem humoris, qui est sulphur rubeum uerum. Et nomina et cognomina excæauerunt in libris suis, et uidentes bene probauerunt scientias eorum, hoc est tinctum et tingens, quod super quolibet igne durat. Et cù uicinatur igni, est uenenū, quia omne uenenum est in eo, uelut in luminibus, et factum est habens splendorem. Abscisæ sunt ab eo alæ, et pennæ, et est manens, non recedens ad superiora. Anima eius uolat propter similitudinem suam, tunc lucerna cum habente alas ascendit in statu, ascendit ab eo anima eius, et exaltatur ad cœlum, ut est Sol, ut est oriens in Luna crescente, tunc ad ipsum reuertetur et uilescit animari eū, et humiliatur.

Desponsauit ego duo luminaria in actu,

actu, et facta est illa quasi aqua in actu
habens duo lumina, sicut uidemus So-
lem habentem duos radios super cine-
re mortuo pluentes, & reuiuiscit, quod
fuerat morti deditū, sicut mortuus post
inopiam magnam. Hęc est soror, & hic
est frater eius, per quem indurauerunt,
& desponsauerunt subtilitate præpara-
tionis, figentes eos. Sed postquam facta
est conceptio, uolare fecerunt, & fuerūt
in domibus montiū, hoc significat cres-
centi Luminari, Lunam crescentem,
& aues duas ex ea.

Respicte igitur præparationem eius
primam, & cogita hoc & Solem, & So-
les duos, hoc est utilia ex tribus, & tres
comparationes rubeum habētes splen-
dorem, Quatuor, si sunt ex quincę, quae
non impellunt, & tria ex duobus su-
muntur, et Sol et Soles duo, non ascen-
dunt.

Triplex est anima huius projectio-
nis, uirtus superioris et inferioris est si-
milis. Dixit uero Hermes, Corona sa-
pientum, facta est residuum huius aquæ,
quæ non permittit rem in aquam, sicut
tenebrae,

tenebræ, sed uiuificat terram, sicut acci-
dens pluuiæ & terre, sicut duo tertia, &
tertium combustum, & congregata est
in illa prima, sicut uides eius imaginem
depictâ, nec est in aperto quod reman-
sit. ~~Sera~~ & sera, infra seram, clavis ei u-
na existit, uilis radicis, & id quod in o-
peratione proïcitur ignorando, minus
est uilius. Conferte figuræ expositioni,
non enim habemus imaginem præter
picturam. Videntis hanc, habet conside-
rationem & discretionem clavis, nem-
pe Solem radiantem cum iustitia, & nō
cum iniustitia.

Hoc carmen sequitur expositionem
figurarum eius, & imaginum uerbis
planis & manifestis, licet prolongetur
~~ex~~ repetitione dictorum. Alterum est i-
gnis quietus, & est tertibilis, forma eius
gloriosa. Congelatum autem est eadem
aqua, tamen est congelata, & aqua cur-
rens est mater congelati, & ex ea est &
fuit foemina, & iste masculus.

Dixit iterum Maria. Aqua quam iam
memorauī, est rex de cœlo descendens,
& terra cum humore suo suscepit eum,

B &

& retinetur aqua cœli cum aqua terræ propter seruitum suum, et propter arenam suam honorat eam, & cōgregatur aqua in aquam, Alkia in Alkiam, & de albatur Alkia cum Astuam. Sunt uerba Actoris qui uoluit directionē Animæ in spiritum, donec commisceatur, id est conueniat, & fiat res una, uelut marmor. Et scito similiter quod dictum est de aqua quam memorauī, quæ est rex qui de cœlo descendit in terram, cū humore suo suscepit eum, & retinetur aqua cœli ab aqua terræ. Volut per hoc aquam diuinam, quæ est Anima, & nominauit eum regem, quia spiritualis, & ex terra extractus est, & ascensit ad cœlum. Et quod dixit de cœlo uenit, uoluit per hoc reductionem eius ad terram suam. Et hunc regem quem nominauimus, exponam tibi per illum genitum quem memorauerunt, qui gignitur in aëre, & fuit conceptus eius in terra, uel inferius, & hæc est uirtus superior cœlestis, quam acquisivit aqua, quæ extrahit aérem de aqua.

Dixit Hermes, Perficitur in ea uirtus superior

superior & inferior. Et de illa dixit Mar
cos. Non cognouit eam, neq; concep-
pit eam mater eius. Et dixit de ea alius
sapient. Hoc est ouum generatum in
aere, ex subtilitate aeris & terrae. Et de
ea dixit Calid filius Seid. Accipe ouum
ruffum de meliori minera quam potes-
ris reperire, quae neq; in aere, neque in
terra existit. Nominauit eam ouum ruf-
sum, quoniam exaltatur, & fit aer, quia
color aeris est ruffus, per quod uult in-
telligi anima, quae est aqua. Et quidam
eorum uocat eam Aerem corporeum.
Et dixit Maria. Terra cum humore su-
scipit eam. Intendit quod terra suscipit
animam in aqua existentem, per illud
quod habet ex anima in spiritu, quae si-
milis est animae, quae est in aqua. Et in
hoc quod tibi exposui, diversitas est in
dictionibus, sed intellectus est idem. Ser-
mo eorum est idem, uerus, non diuer-
sus tamen, diversi turpiter usi sunt ex-
emplis. Item quod dixerunt in diversis
locis: Aer alienus incorporatus, signi-
ficat per hoc solamen extractum ex
opposito post solutionem & destillatio-

B ij nem,

nem, Ethoc ferē solum manifestum est,
& est cinis extractus ex cinere, & hic
est cinis de quo dixit Alhomianes.

Quis quærít ouum? an inueniet in
eo diem pulchrum? id est non exhibet eis
de cinere ouorū, Cinis, suauem faciens
illorum præparationem, & pulchram,
& coagulantem aquam eorum, sicut il-
le dixit postea. Et retinebitur aqua cœli
cum aqua terræ, & est idem interius.
Deinde dixit. Et congregatur aqua, &
aqua retinebit aquam, & amaritudo a-
maritudinē, cinis cinerem, & Albriam
retinebit Albriam. Et hoc est illud idē,
nec est qui inueniat aliam operatio-
nem.

Dixit sapiens. Inuenit proximus pro-
ximum suum. Item aliis. Aqua retinet
aquam, uidet spiritus & anima quan-
do decocti fuerint, in iteratione destilla-
tionis, & tunc permiscetur permixtio-
ne uniuersali, & unus retinebit alterū,
& fient unum. Vnum in subtilitate &
spiritualitate, & hoc totū est illud quod
uidisti pictum.

Verum duo Soles qui sunt in uno,
& Sol

& Sol simplex , est terra existens sub ipsa aqua splendente. Et radix huius aquæ sunt ambæ aues colligate, quarum utræque retinet caudam alterius. Et radix harum auium est Luna plena , & hæc est Magnesia , & Abarnahas perfectum,

Quicquid autem peruenit ad te , ex parabolis, similitudinibus, nominibus, gemmis, floribus, sulphure, arsenico & argento uiuo, de Cambar, & omne nigrum, rubeum & album. Et omnia humida ex acetis, lactibus, sanguinibus, urinis, spermate, fellibus & his similibus. Hæc omnia significant hanc Asquam diuinam. Et omnis aqua ei similis, quia assimilauerunt eam omni subtili, ex humidis & alijs, & quo compositione ex rebus.

Dixit filius Hamuel , author huius operis. Feci inimicos in carmine figurarum, & imaginum, quas prædixi suis se descriptas in marmore in gremio sapientis, existentis uel sedentis iuxta hostium thalami, in domo quam sibi ædificauerat, quibus imminebat ad sapientiam

B ij tiam

tiam suam, sicut præcessit in dictis meis, in initio carminis mei. Deinde cognosui explanandam esse prædictarum figurarum significationem, & quidem modo perfectiore quo possum expōnere, ad denarrandam huius rei uirtutem, testimonio autoritatum sapientium antiquorū. Vnde intendo sermonem dirigere ad omnia, quibus indigent illæ figure & imagines explanandas, & radix earum & facilitas præparationis primæ, & alia quædam etc.

Figure autem illæ quas ordinauit sapiens, sunt sicut radix sapientiæ & præparationis, & sunt scientia sapientiæ totius. Et cum ipse non explanauerit totum, & indiget explanari multis expositionibus, assignationibus, et similibus coloribus, & nominibus quibus nominatur in ordinibus præparationis, & feci hoc apud finē carminis, exponens manifeste, & explicauī sermonem sicut mos est sapientum antiquorum, ut addatur intellectui interius, & certitudo, & reueletur, quod in alijs est cooperū. Et figuratur in eo Aqua foliata, puri coloris,

coloris, & illa est quam nominauerunt Sapientes, illis nominibus. Nominauerunt etiam ipsam Aquam diuinam, & Terram stellatam. Feci autem hoc propter multiplicates eorum quæ memoriai, & multiplicauit ex assignationibus in ea, & eam demonstrauit ex nominibus eorum cum coloribus.

Dixit Sapiens. Hæc explanatio, demonstratio est sine inuidia, nec aliquid typici feci, sed eam plenam, & manifestam indicaui.

Scias ergo quæ sunt quas descripsit Sapiens decem figuræ. Quinque ad extram tabule usque ad medium, quæ sunt Luna semiplena, & Luna plena ex altera parte supra in margine tabulae, Et tria alia inferius scilicet duæ aues, & Luna plena, & illa sunt quinque, & hæc est medietas primi temporis, quam nō præcedit alia præparatio. Hæc medietas initij operis est, destillatio, tenuatio, & extractio Animæ à corpore in aqua spirituali, et hoc corpus, est lapis corum compositus. Deinde destillatio aquæ solius. Hoc est nouissimum primi operis, et est aqua munda. B iiiij In

In alia uero medietate tabulæ usque ad extremitatem eius declinantem ad sinistram , erant quinque sicut uidisti descriptas in carmine, quæ sunt tres superiores, una simplex, & una ex duabus, & hæc est duorum in uno, & hæc est figura Solis habentis duos radios descendentes, & Sol simplex habens unum radium, & est figura unius in una. Et subiis in inferiore parte tabulæ figura, similiter duorum in uno , & hoc est quod nominauit mundum inferiorem.

Tria uero superiora, imago est diuinæ spiritualitatis , in qua est aqua portata, quam uocant aurum, & nominant hanc aquam diuinam naturæ omnis humidi, ex acetis, urinis, et lactibus, pinguedinibus, sanguinibus, & spermatis bus. Et uocant istam aquam nominibus omnium tincturarum , & florum. Et intendunt per hoc Animam lapidis, quam exaltauerunt in aquâ istam suam, & hoc est propter generationem suam in præparatione secunda,

Similiter nominant hanc aquâ Nus bem uiuiscentem, mundum inferiorem, & per

& per hæc omnia intelligunt Aquam foliatam, quæ est aurum Philosophorum, quod uocauit dominus Hermes Ouum, habens multa nomina. Mundus inferior est corpus et cinis combustus, ad quem reducunt Animam hominatam. Et cinis combustus et anima, sunt aurum sapientum, quod seminant in terra sua alba, et terra margaritarum stellata, foliata, benedicta, sitiente, quam nominauit terram foliorum, et terram argentii, et terram auri. Per omnia illa intendunt corpus suum calcinatum et dealbatum.

Ista aqua triplex est, Sol descriptus cum duobus radib[us], & est figura duorum in uno, et Sol simplex habens radium unum, et hæc est figura unius in uno, quæ sunt terra. Et hæc est aqua ex duabus naturis, et uocat hanc aquam triplicem, quia est unum in quo sunt tria, uidelicet aqua, aer, et ignis. Et terra nigra existens inferius, est mundus inferior, ex duobus permixtis et temperatis, et est figura duorum in uno. Et hæc est terra ex duobus corporibus, et ista simili-

B v ter

ter sunt quinque, quæ sunt scilicet sphera sicut Luna plena , et in uentre eius est figura Lunæ, et duo radij , et tertius radius descendens de cœlo inferius , scilicet ab extremitate tabulæ superioris ad extremitatē inferioris , circumdans terram. Hæc est tertia terra. Prima quæ intrat in corpora eorum. Secunda quæ est terra eorum ex opere Lunari, quod est initium operis secundi.

Secundum quod sequitur, est Rubificatio , quam uocant opus secundum, et opus Solis. Et hæc tertia pars aquæ diuisæ in nouem partes, et hoc tertium est dealbatio secundæ , quæ est initium operis secundi, præter secundam denigrationem , quæ est denigratio prima secundi operis, quia denigrat terram eorum albam , quando intrat super eam, deinde dealbat eam. Et hanc dealbationem secundā, uocat Philosophi sapientes, dealbationem primam, quia est initium secundi operis, postque fit rubificatio cum residuo nouem partium aquæ, quia proiçunt præparationē primam totam , quæ est dissolutio , destillatio, et extractio

extractio spirituum de lapide suo , post dispositionem suam, et temperationem primam , quæ non præcedit operationem , et nominauerūt opus secundum , quod est dealbatio secunda , et initium secundi operis . Et nominauerunt opus secundum rubificationem Solarem , et dealbationem Lunarem . Intellige hæc sophismata , in sermonibus sapientum .

Ethoc quod ante ascendere fecisti super has tres partes aquæ præparatæ , supra terram eorum albam foliatam , soluetur totum , et fiet terra una , et aqua super eam calore pīcis liquidæ . Vnde necessaria erat præparatio prima sicut consuetudo est . Et hæc est putrefactio corporis cum igne bestiarum subtili , leui , 150. diebus , et forte apparebit in 50. Et quidam dixerunt 120. diebus , et forsitan apparebit albedo 70. Nec approbatur hoc apud eos , quia forte albæ significant calorem ignis , Et primum apud ipsos est melius , quam secundum , et tertium Lunare , quia significat temperationem ignis , et bonitatem præparationis , quæ apparet prius , quia hoc significat intensionem caloris ignis . Resis

Residuum uero aque, scilicet sex partes quas nominant tincturas, et aquam rubeam, et sanguineā, et nomine omnis rubei, et sunt albæ in manifesto, colorat in rubeum. Et opus secundum est albificatio et rubificatio, et sapientes hæc duo opera in unum cōtraxerunt. Nam quando loquuntur de uno, loquuntur etiam et de alio, unde diuersificantur legentibus eorum scripta.

Cum ergo mundata fuerit nigredo, et reducta fuerit albedo, imbibunt terrā suam illis partibus, quæ sunt sex partes, diuisæ in sex filias, et habent decem colores apparentes in composito, scilicet, secundum numerum nouem aquilarū, et decima est fex, de qua extractæ sunt, quas memorauī in prologo carminis præcedentis, quas uidi depictas in toto Elbarba scilicet domus, et quod in pedibus de potentijs quas ibi memorauī.

Hęc sunt omnia quæ ibi erant depicta in tabula, quæ descripsi, sicut tunc reperi, et contuli scientijs, ex his quæ in epistolis suis sunt. Et noui intellectum quē indicauit ille Sapiens, ex eo quod reliquit

reliquit nobis opus suum uelatū, quod descripsit per figurās. Hoc fecit ut esset propinquum inquisitoribus huius scientiæ.

Et radix horum decem quæ sunt perfectio operis, sunt quinque, scilicet masculus, & foemina, & tres sorores eorū, ingredientes super eis, quæ sunt salsatura, ingredientes super masculum & foeminam. Prima autem salsatura secundum ipsos, est similiter masculus & foemina. Secunda quā uocant hic aērem, quia iam peruenit in preparatione, quā præcedit salsatura secunda quam memorauimus, & facti duo masculi super unam foeminam. Deinde ingreditur salsatura secunda in eo recens, quæ est foemina secunda, & facta sunt uniuersa quatuor, scilicet duo masculi, & duæ foeminæ, ex quibus exierunt quatuor colores, & hi sunt numerus eius. Intellige hoc principiū numeri, primum & secundum, & dicas duo, & illa sunt tria in numero, deinde dicas tria quæ sunt in numero sex, deinde dicas quatuor, & fiunt in numero decem, numeri manis festi,

festi, occulti autem ipsorum quatuor. His autem numeris perficitur Magnesia, quæ Abarnahas existens ex quatuor. Decē uero sunt quatuor, & ex eis extrahuntur, & quatuor ex eis sunt decem. Hæc sunt quatuor naturæ, scilicet terra, aqua, aëris & ignis, ex quibus consistit omnis creatura. Intellige autem hoc.

Aëris autem germinare facit segetes, & ascendunt per eum ad aéra, & propter extenduntur & crescunt, propter quod dixerunt. Cum sit aëris mediator inter ignem & aquam, per calorem & humiditatem suam, propterea suscepit ignem & aquam. Est enim uicinus igni per calorem, & aquæ per humiditatem.

Significant ergo per mediatorem aërem, quia omnis spiritus subsistit subtilitate fumositatis aëris, propter quod diximus, quod natus sapientiae in aëre nascitur, quando sublimatur ad alembicum. Propter quod fit aqua uiuificans terram illorum, & embrionem, qui est in terra, qui est anima ex corpore eorum.

Secundo

Secundo quando reducitur ad id circa finem operis. Et scito quod aér existens inter cœlum & terram, per quem existit uita uniuscuiusque rei, & currit super omnes quatuor naturas in occulto, quæ sunt terra, aqua, ignis, aér, & currit super illas in statu rectitudinis, et mēliorationis, & est calidus et humidus.

Similiter est anima extracta ex lapi de eorum, quando existit uita eius, post mortem eius. Et sicut aér est uita uniuscuiusq; rei, similiter aqua eorum est caput operis eorum, et clavis, et uita corporis defuncti eorum, quæ est terra eorum benedicta, sitiens. Et sicut aér est calidus et humidus, similiter aqua eorum est calida et humida, et est ignis lapidis, et est ignis circumdans, et humidas aquæ eorum est aqua. Et cum aér diutius coqueretur, factus est ignis, in forma aëris habens actionem ignis. Nam postq; labor iste super aërem reiteratus est, & iteratus est calor super ipsum, factus est fortioris calor, quo comburunt res suas, et denigrant, et dealbant, quia factus est operas operationes ignis

ignis, non in ueritate, sed secundum similitudinem uocabuli operationis ignis.

Dixit Hermes rex Græcorum. In illo aëre est aër, et nō aër. Item dixit. Ignis eorum quem tibi monstrauimus est aqua, et ignis noster est ignis, et nō ignis. Et sicut dixerunt Sapientes. Homines attrahunt spíritum ex aëre, ex quo nūtu Dei consistit spíritus eorum. Similiter æs sapientum attrahit spíritus ex humiditate eorum, et uirtutem acquirit, et crescit illud æs, et nutritur, sicut ceteræ res augmentū recipiētes. Et scito quod per attractionem aëris uiget spíritus, et per ipsum est uita eius. Significatur per hoc anima lapidis, quæ facta est tenuis per extensionem spíritus in fixione. Et per illud quo induita est, facta est tenuis et subtilis ad multiplicationem caloris in fixione ignis, scilicet in uirtute ignis, et combustionē eius. Cum autem accessit uitam ex aëre, quæ est uita unius cuiusq; rei, ex animalibus, et uegetabilibus in quibus est augmentum, fiet aër et uita illius quod ingreditur et uiuifat illud mortuum, post mortem suam, propter

propter quod dixerunt sapientes. Conuerte aquam in aërem, ut fiat uita quod in ipso est, & spiritus istius qui ingreditur cum eo, ex quo fit uita uniuscuiusq; rei. Et aër similiter uiuificans unamquamq; rem. Aër uero ex aqua est, nec separatur ab ea, & ex ambobus cōsistit uita uniuscuiusq; rei.

Scias ergo hanc præparationem, & hunc intellectum, & dimitte alia, nec est ex animalibus, nec ex uegetabilibus, & lapidibus, inanimatis, adustibilibus, corruptibilibus, aliquid simile huic præparationi, quibus omnibus inaniter homines occupantur.

Hec est enim aqua calida, & aër quietus, & terra liquefcens, & ignis circumdans. Et hoc est quod ipsi fecerunt aquam suam corpus, cum ad ignem figeretur, in quo uirtute caloris spoliauerunt cum sua superflua humiditate, deinde rursus in aquam soluerunt, postea in præparatione uirignis ipsum exaltauerunt in aërem.

Hunc deinde addiderunt præparationi sue, hęc facta est calida, ignea, adu-

C rens,

rens, potens. Quam uocauerūt ignem operatione sua. Et erant hę quatuor naturę in ea, & ex ea, & per eam generatę sunt, & conuenerunt repugnantia, in hoc unico. Propter quod hæc Anima quæ ingreditur, fit uitalis in spiritu, per attractionem aëris, ex reiteratione sublimationis eius, id est destillationis, ex qua reiteratione fit ignis, sed fortioris caloris, & adustionis quam ignis.

Hæc est præparatio, qua excæcati sunt homines, & errauerunt errore longo, cum ignorent hunc lapidē hac præparatione præparatum. Et pertinet in hanc aquam præparatione prima, uirtus superior, & inferior. Sicut dixit sapiens studiosis, qui est mare sapientum, Hermes. Et facta est dominans superiōribus & inferioribus, & faciens mirabilia in re, & eius contraria, quia denigrat, dealbat, & rubificat, indurat molle, & mollificat durum, & frater eius est cinis extractus à cinere, cum corde eorum albo.

Secundo quod uocat terram benedictam, sitientem, & cinerē qui est fermentum,

mentum. Auri aqua est fermentum, & corpora sunt terra eorum, & fermentum huius aquæ diuinæ est cinis, qui est fermentum fermenti. Quod uocauit Maria sapiens, in quodam loco librorum suorum, Coagulum, cum sit coagulans aquam illorum, in terra eorum, quæ est corpus secundum. Et hæc est Corona uictoriæ, & uocauerunt ipsum argentum, propter intensionem albedinis ipsius, & hoc in aqua illorum foliata, significauerunt per dictum suum. Comiscete aurum cum auro, id est, comiscete aquam & cinerem. Et de hoc cinere, & de hoc corpore eorum secundo dealbato, dixit Hermes filio suo. Ses mina aurum, in terra alba foliata. Nominauit ergo hic Hermes aquam illorum albam, aurum, ideo quod Anima tingens latet in aqua illorum alba, cum dominetur ei spiritus calore suo & albedine. Vocauit corpus illorum terram albam foliatam. Luna plena est aqua Philosophorum & radix scientiæ. Est enim Luna dominatrix humorum, & Luna crescens superius, & Luna du-

C n plex

plex superius, sunt tres partes aquæ.

Et innotesco tibi ô fili, quod inuestigavi super communicationem Lunæ plenæ, per figuram Lunæ quam descripsit Sapiens, iuxta Lunâ plenam, quæ est uicina illi, et fecit significationē eius, & nisi esset bona illa sphæra, quæ est figura Lunæ plenæ, ignoraretur quid esset. Et hęc semper est Luna apud perfectionem, & plenitudinem sui luminis.

Et per omnia illa intendit Sapiens, opus inuentū, approximare inuentis.

Et Luna plena est Magnesia, quę est Abarnahas perfectum, & est lapis perfectus & rotundus, & est mare, unde intellexi, quod hæc est radix scientiæ huius occultæ. Intellexi etiam quod duæ aues sunt ex Luna plena, quia Sapiens depinxit eas iuxta, sicut descripsit tibi in loco suo inter carmen meum, ut scias & intelligas illud. Cum autem depinxisset eas, & etiam depinxisset ex altera parte Lunam semiplenam, quod ipsæ essent ex ea, & idem sunt ramí eius, & illa est radix earum ex qua sunt, & quod illa est totum, & pars totius. Et quod ex illa egre-

la egrediuntur duo fumi , quorum caput unius, est ad caudam alterius, sicut uidisti. Et hoc est quod Sapiens fecit sermonem harum, sicut fecit plenæ Lunæ, ut significaret per suam Lunam plenā, quod duæ aues essent colligatæ ex ea, & ego cognoui rem ad quam intendit, per Lunæ plenæ figuram , quid sit. Quia Luna est domina humiditatis.

Et scito, quod istæ duæ aues sunt masculus & foemina, quos indicant sapientes, & ipsi sunt lapis eorū, cum desponsati fuerint, & coagulati, sicut uidisti figuram eorum, quod coagulati erant & coniuncti, & facti una res. Apparet tamen quod sint duo , & illa res una ex duabus que coactæ, factæ sunt una res, id ex quo fuit, & hoc est Luna plena. Et in statu diminutionis , & plenitudinis eius aspectus plenæ Lunæ. Et unaqueque illarum auium, retinet alteram. Coagulatum autem retinet Kaled, id est, qui est masculus retinet uolantem , & uolans est foemina, quæ habet alas integras. Et uolans uult uolare cum alia , sed avis quæ non habet alas, retinet illam. Et

C iij hoc

hoc principium primi operis est. Prohibet autem uolantē à uolatu, & ipsum facit stare secum & colligate sunt, & retentæ, & incareratæ. Masculus autem est, qui sine alis existit sub foemina, foemina uero habet alas. Propterea dixerunt. Projicite foeminam super masculum, & ascendet masculus super foemnam.

Quando autem ingredi feceris super eis tria alia, uidelicet Lunam duplicem & crescentē, fiet totum aliquid, sed non ingreditur super eos unaquæc pars trium, nisi in vase suo, & in ordine suo ex præparatione, nec ingrediuntur similiter. Cum uero due fuerint personæ, & tres fuerint perfectæ, coagulabitur totum, & fiet unū. Duo uero prima erant Abarnahas imperfectum. Sed quando ingressæ sunt tincturæ, & pluerunt pluviæ de cœlo, tunc est Abarnahas perfectum, & hoc est ouum ruffum, quod habet in se totum, quod eis est necessarium, & est mare eorum, & pater auri, & mater cœlorum, & propter hoc nominauerunt lapidem hunc, post dealbatio-

albationē eius secundū aurum. Et dixerunt, aurū nostrū non est aurum uulgi, & illud significauerunt in dicto suo, ante falsaturam, quæ est dealbatio.

Postquam denigrati sunt masculus & foemina, dealbauerūt aurum. Et hæc ratio habet triplicem intentionem. Primo dixerunt dealbata auis, hoc est compositum primum, quod est masculus, & foemina, quia denigratum est, postquam dealbauit id foemina, & uicit colore suo. Deinde denigrati sunt duo, quia ignis denigrauit id, cum preparatione, et nominauerunt illam denigrationem, primam coniunctionem, quia coniunctus masculus est foemine. Et est signum perfectæ coniunctionis, et susceptionis unius alterius. Et tunc nominauerunt opus nomine omnis nigredinis, sicut in denigratione secunda, uidelicet carbonē montis, et picem, et antimoniūm, et alkali, et martalī, et alijs nominibus. Et hoc est argentum uiuum extractum de Cambar, sine tyro et similitudine, et est Animæ extractione à cinere, et Cinis qui est mundatus,

Cuius postea

postea fit sex, quia ulterius non indiges-
mus ipso.

Nominauerunt similiter cinerem
suum, calcem, et uitrum, et lithargirium
suum, et aquam mundam, quia mun-
data est à tenebris animæ, à materia ni-
gredinīs. Separatur enim ab ea malitia
eius, quæ est terrestreitas mala. Et hæc
sunt folia et flores eius, scilicet anima, et
spiritus eius, qui sunt in ea, et uocau-
runt aquam coloratam à coloribus
suis.

Alius autem intellectus huius orationis
est, dealbare aurum, et est præpa-
ratio Animæ cum aqua spirituali, do-
nec dealbetur, et dominetur ei, cum cos-
tore suo, et fient amba albe, resplenden-
tes, habentes lucem et splendorem, de-
inde colorat Animam. Cumq; perue-
nit ad hunc terminum dealbationis
et præparationis, factus est subtiliter spi-
ritus, cum quo preparata est, et uocatus
est tunc ipse spiritus, aqua purificata, a-
qua diuina.

Tertius huius orationis intellectus
est, dealbare aurum, significat dealba-
tionem

tionem corporis eorum , quia est terra eorum alba , post ingressiōnem trium partium primarum super eo, ex nouem partibus , & manifestationem nigredinis in eo. Vnde dixerunt, Dealbate aurum, significauerunt hoc dicto, tertium intellectum. Cum ergo dicunt dealbate aurum, comprehendunt hos tres intellectus , in hac oratione una. Et nominant hæc tria, de primo masculo auri, & uocant Anima extractam ab eo, post complementum lapidis , cum suis permixtionibus auri, & est aurum sapientum in uirtute. In quo dixit Hermes. Seminate aurum in terram albam foliatam. Terra alba foliata , est Corona uictoriæ, quæ est cínis extractus à cinere, & corpus eorum secundum. Nominant autem corpus eorum, in quo seminant aurum suum. Cum autem dixerunt in libris suis secundum similitudinem exemplorum. Extrahe salēm alkali etc. per nigredinem , intelligit corpus suum, & per salēm suum cinerem, & animam, quam extrahunt ab eo. Homines uero qui legunt in libris moder-

C v norum,

norum, dicunt & extrahunt salēm, al-
kali tinctorum, & operantur cum eo,
& non prosperantur in aliquo, & per
hoc & similia deuiauerunt homines, à
cognitione lapidis eorum.

Et scito quod hæc denigratio, est tin-
ctura totius, quæ redit postquam coope-
rit albedinem tinctura, & hoc est in fi-
ne præparationis, & post complemen-
tum destillationis, & reductionis aquæ
super terram. Soluunt enim hanc tin-
cturam cum humiditate, quæ est ex ipso
in principio, & in fine cum igne, sicut
uides granum Hospho seu Offoto in
gramine suo, cum aqua & igne natura-
liter augmentari & nutriri, & genera-
tur in eo tinctura, ex eo, & in eo. Vnde
ostendit nobis Heffor, in quo est tinctu-
ra in cacumine eius. Et propter hoc di-
xerunt. Vertite aurum in folia, id est,
facite ut habeant colorem foliorum, ut
sint folia nostra color. Voluerunt enim
per hoc, dealbationem eius primam,
quam nominauerunt falsaturam, & co-
agulationem totius in album.

Proiecite folia, id est, soluite ut fiant
aqua,

aqua, & cum corpus fuerit album, tunc extrahe animam eius, quæ est sulphur ipsius, & tinctura eius, quam uocant gemmam & gluten auri, & extrahitur post putrefactionem, & solutionem in aqua eorum spirituali, cum sublimatione & destillatione, & hoc nominauerunt Cribrationem. Vnde dixerunt, Cibra illud cribro, & filo, id est cucurbita, & alembico. Vnde occultauerunt hoc nomen cucurbitæ & alembici, & dixerunt cribro & filo. Nam quidam sapientes (quos uocant auos mundi) dixerunt, uas supra uas.

Cum autem extraxerunt illam Animam, & ipsa perfecta est, in aqua ipsorum spirituali, quæ est spiritus humidus, præparant illam solam cum aqua sua in sublimatione, donec attenuetur in destillatione per rectificationem, & clarificetur & conuertatur in spiritum, cum spiritu humido, quo madefecerunt eam, & dissoluerunt. Et postquam erat corpus fixum, & siccum, accommodauerunt ei Animam per putrefactionem & solutionem, deinde cum ingenio extraxe-

traxerunt eam à corpore suo , illam re-
tinente. Distractiōne autem & dissolu-
tione corporis sic facta , mansit ipsa in
aqua sibi simili , quę est pater eius in prę-
paratione , donec conuertat ipsum in
spiritum , tunc penetrat & extenditur in
corporibus cū spíritu humido , quē no-
minant sapientes auem Hermetis , quia
præparator est , siue rector corporis
eius , & extractor. Et ipse est reductor
ad corpus suum , quod uiuificabit post
mortem suam , per hanc uitam postea
nulla erit mors. Propterea quod uita
infunditur , sicut spíritus corpori.

Deinde fecerunt hoc corpus , quod
nominauerunt ignem cum dissolutio-
ne animarum , et mutauerunt ipsum ab
anima cum humiditate , & factum est
calidum , humidum , & tunc nominau-
erunt animam , & sanguinem aëris , &
aurum , & tincturam , & nomine unius
cuiuscq; rei sibi simili .

Nominauerunt similiter ipsam Em-
brionem , & genitum. Cœpit autem es-
se Embrio per multiplicationem ascen-
dens ad aera , & descendens cœpit esse
in hac

in hac aqua præparata prolongatione præparationis, res non existens in ea. Propter quod dixerunt sapientes. Facite res esse rem, & propterea factus est lapis eorum agens res. Et quidquid est in manibus hominum, est uacuum & uanum. Quia uirtus, quam uocant Embriōnem & genitum, non generatur nisi in lapide eorū tingente, aliter quam universi lapides, siue siccī, siue humidi per putrefactionem, & calorem alarū, sicut formatur pullus. Et sicut formatur homo ex spermate, & alia animalia. Et sic formantur res per putrefactionem, & calorem alarum.

Deinde fecerunt hanc animam, per attenuationem & subtiliationē, in conuersione spirituum, ut tingat, & imprimitur corporibus. Propterea dicunt sapientes. Aes nostrum est sicut homo habens sp̄ritum, animam, & corpus. Propterea dicūt sapientes, Tria & tria sunt unum. Deinde dixerunt, in uno sunt tria, & sp̄ritus, anima, & corpus sunt unum, & omnia sunt ex uno. Et hæc præparatio est quam uocant, Conuersionem

sionem suam, in præparatione de statu in statum, de re ad rem, de infirmitate ad potentiam, de grossitie ad tenuitatē, & subtilitatem, sicut præparatur semen solū in matrice præparatione naturali, de re ad rem, donec formetur inde homo perfectus, ex quo fuit radix eius & principium, nec mutatur ad hoc, nec exit à radice sua de re ad rē, sine ingressione alterius rei super ipsum, nisi sanguis menstruosus, ex quo fuit semen, id est ex sanguine ei simili, et ex ipso fuit nutrimentum. Et similiter ouum sine ingressione alterius rei, quæ ingreditur super eo, conuertitur de statu in statū, & diuiditur de re ad rem, & fit pullus uolans, sicut illud à quo habet radicem, et principium.

Et similiter semina omnia, et nascenscia terræ, putrefiunt, et mundantur, et ingreditur super eis putrefactio uel corruptio, deinde germinant et augmentantur, sicut ea ex quibus habuerunt radicem, et principium. Et propter hoc mineralia non mutantur, ut exeant à sua radice, sed redeant ad illud ex quo sunt,

sunt, nec conuertuntur ex hoc ad aliud,
et qui dicit aliud, falsum dicit.

Hæc est ergo conuersio et diuisio
quam audis in libro sapientum. Ne in-
tendas ad multas aquas, habentes colo-
res, faciunt multi in capillis, in fellibus,
et ouis, cum non intelligent ueram sa-
pientiam. Illi autem numeralibus nos-
minauerunt kibrick siccum et combus-
tum, et comburans, et uocauerūt Ab-
ruitam animam, et dixerunt in manifes-
to sermonis eorum Sulphura et Ani-
mam. Volunt tamen sapientes illam
Animam, quam tibi assignauit ex lapi-
de eorum, qui conuertitur de statu in
statum in præparatione, quam animam
uocauerunt sulphura et corpora. Simi-
liter uocauerunt eoru corpora sulphur-
es, et sulphur rubeum, et est anima. Et
occupauerunt se homines sulphuribus
quæ nouit uulgas, et denominauerunt
a cognitione anime, quum uocauerunt
sulphur album portare in aqua eorum.
Non tamen est sulphur, sed facit opera-
tiones sulphuris. Vnde satisfecerunt sa-
pientes hominibus, qui dixerunt sul-
phur

phur nostrum non est sulphur uulgi,
quia sulphur uulgi comburitur , sicut
sulphur sapientum album comburit
combustione albedinis , et melioratio-
nis. Et combustio sapientum, est deal-
batio tota; Et de hoc loquutus sum dis-
fuse in libro meo, qui dicitur, Clavis sa-
pientie maioris.

Nominant autem hæc tria , argentum
uiuum ingrediens super masculum , et
fœminam, quo dealbant compositum,
et tingunt, et tinguntur ab eo.

Et propter hoc dixerunt sapientes,
quod lapis eorum consistit in quinq;
et uerum dixerunt, quia intendunt per
hoc masculum et fœminam, et hæc tria
argenta uiua. Et quando dixerunt de
uno, uerum dixerunt, quia omnia illa
sunt ex uno. Et similiter dixerunt ex se-
ptem , et quod addunt super his est ex
eo, quod ingreditur super eo , ex addi-
tionibus quæ sunt ex eo et in eo , et in
ordinibus præparationis , in putrefac-
tione, conuersione, et dissolutione, et
in pluribus ex his, et uerum dicunt. Et
quod in eo est ex coloribus et uirtuti-
bus,

bus, & naturis & saporibus est. Et propter
terea dixerunt decem, sicut ex uno, &
in uno decem sunt, & illa sunt partes su-
periores, cœlestes scilicet, Sôl duplex
habens duos radios, & Sol simplex, &
sunt flores quos nominauerunt secun-
dum multitudinem storum lignorum,
uidelicet flores lapidis, qui sunt anima,
& animæ tinctura, & tincturæ sulphuris,
& sulphura quæ despoliabantur in
hoc permixtione, quæ est Magnesia
post putrefactionem, & post destillatio-
nem, aliquid post aliquid, paulatim &
paulatim. Nec egreditur hæc Anima à
lapide una uice, sed egreditur multis ui-
cibus, paulatim & paulatim, aliquid
post aliquid. Postea nuncupatum est
hoc, anima animæ, & flos & flores, &
tinctura & tincturæ sanguis, & sanguis-
nes, pinguedo & pinguedines, propter
egressiōē eius cum spiritu paulatim,
aliquid post aliquid ascendens ad aëra,
propter quod dixerunt animas, & dixe-
runt, & nominauerunt eum spiritum,
& spiritus, quoniam eius natura subti-
lata est, & facta est tenuis & subtilis

D. post

postquam facta est Anima. Ideoq; disserunt spiritum cum quo extraxerunt à corpore suo, & cum ipso præparauerunt eam, & redegerunt in spiritus, & est spiritus unus, & anima una, per egressionē spiritus à corpore, et est Abar nahas perfectum.

Nominauerunt etiam Magnesiam, aliquid post aliquid, propter ingressio nem eius in ipsum super animas, alis quid post aliquid in ordinibus præparationum, & tunc nominatur spiritus, & est spiritus unus. Similiter uocauere sunt corpus, & corpora eodem modo, quia corpora sunt masculus & foemina, Colligatae & coagulatae, & tres imbibitiones quas uocauerunt nutrimentum, & salsaturas, & uitrum, & alumenum calcinatum, & cinerem, & ligamentum album, & arenam, & nomine eiuslibet rei siccæ, & similiūm.

Quando uero coagulata est anima, cum masculo aut foemina, quæ sunt ex eis, & de radice eorum, & una illarum trium scilicet imbibitionum est masculus, quem uocauerunt aërem, addenda erit,

erit, quia effectus est masculus, & effecti sunt duo masculi, & duæ fœminæ, et inter eos est una fœmina. Et facti sunt omnes quatuor, duo masculi & duæ fœminæ. Et perfecta est domus quatuor partibus suis, & tecto. Et hic est lapis perfectus ex quinque, & facta sunt quinque corpora, & sunt unum, quia sunt eadem. Propterea dixit sapiens.

Tres compassiones sunt, & quælibet compassio est coagulatio, unde sunt tres coagulationes. Significauit per hoc hæc tria alia, quæ coagulata fuerunt cū masculo primo & fœmina, & hæc est tinctura quæsita, et res perfecta.

Quidam uero eorum nomina uariant, ut hoc. Ex tribus terris, Quarum prima est margaritarum, secunda terra foliorum, tertia terra est terra auri. Ideo nominauerunt similiter Animam & spiritum, ex hac permixtione egredientes, Arsenicum citrimum, et arsenicum rubeum. Per rubeum uolunt animam tingentem. Similiter uocant hanc animam tingentem sulphur rubeum, spiritum, arsenicum citrinum, quia spiri-

D ij tus

tus dealbat animas, et dominatur colore suo. Et nominat Animam æs, et ipsa est fumus grauis, et ideo nominauerunt spiritum Cernick, et argentum, quia dealbat æs eorum. Et quia dominatur spiritus colore suo huic Animæ, et dealbat eam, sicut argentum dealbat æs eorum. Ideoq; possibile fuit sapientibus dicere, corpus et corpora, anima et animas, spiritum et spiritus. Et si exiret hæc Anima à spiritu suo unà, dicerent animam et animas, spiritum et spiritus, corpus et corpora, nec dicerent hoc, nisi propter hoc quod tibi demonstravi de egressione eius paulatim. Nec mentiuntur, quia egredientur ex partibus, et unaquæq; pars habet spiritum, et animam, et corpus. Hæc autem res est una, et illa quæ partitus est in plura, per ingressiōnem eius, super illa in gradibus suis, ex ordinib; præparationis, et dicitur spiritus, et spiritus anima, et animæ corpus et corpora, sicut ordinaui et demonstravi per dictum eorum ex pluribus, et uno, et diuersis rebus. Et hoc est quando congregatur radix, et istud quod ingreditur

greditur super eo, ex partibus quas partitus est ex eo, in una præparatione, quæ convertit ipsum de re in rem, de colore in colorem, et de sapore in saporem, et de natura in naturam. Et propter hoc multiplicauerunt eius nomina, et assignationes. Vnde possibile eis dicere, ex pluribus, ex uno, et diuersis rebus. Sed ista plura sunt unum, nec sunt ex alio, et dictum illorum est, quod tibi exposui ex pluribus, et uno, et ex rebus diuersis, est idem et unum, non habens secundum. Et si dixerunt plura, uerum dixerunt, propter quod ingreditur super eo, et ex his quæ diuiserunt ex eo, hoc est ex partibus suis, quæ sunt in eo, et ipsum est ex eis, et propter quod habet in se, et illa habet in se externa, in coloribus, saporibus, et statibus, in quæ commutantur in præparatione, et sunt diuersæ res et numeri noctium et dies, in præparatione longinqua. Quia non perficitur medicina hæc, quæ est Elixir eorum, nisi ex diuersis rebus, et hunc laborem non nisi in multis diebus absoluunt. Et hoc uoluerunt quod typice protulerunt,

D*iii* runt,

runt, memorando Planetas septem, et signa. 12. et naturas eorum, et colores, et quicquid in eis est. Cuius exemplum est granum frumenti, quod non sit in germine suo granum, nisi ex diuersis rebus, cum sit res una, et diuersæ res sint præparationes eius, in multis diebus et noctibus, per humorem terræ, et calorem solis. Quia prius terra aratur, et seritur, postea metitur, deinde trituratur, et uentilatur, et alia multa quæ operantur homines, donec extrahantur grana; deinde purgantur, et moluntur, et tartarisantur, et massantur, fermentantur, et coquuntur, et fit panis, et hoc non sit nisi ex diuersis rebus, in multis diebus, et noctibus et horis, et ex hoc consequitur hoc quod consignauimus prius. Et multitudo præparationis tam uaria est, ut comprehendendi uix possit. Deinde et sophismata Sapientum accedunt, ueluti cum dicunt, quod res nostra est ex una re, nō opinetur aliquis, quod sit ex una re, sed ex diuersis, quæ præparatæ, factæ sunt unum. Et hoc dictum tibi monstra uit intellectum ipsorum in illo.

Quando

Quando enim congregatae fuerint
haeres ex similibus lapidibus, et nomi-
na eorum, et naturae, et sapores, et odo-
res, et operationes, et numeri plures, et
diversi sunt. Et cum reducti fuerint ad
illud ex quo sunt, unum in ueritate est.
Vnde uerum dixerunt per omnia, Ho-
mines uero non intelligunt uerba eos-
rum, nec præcipiunt quod intenditur.
Vnde falsificat ueridicos, et uerificant,
falsidicos opinionibus suis, et sibi de-
bent imponere culpam, non sapienti-
bus. Error enim eorum est ex ignoran-
cia intentionis eorum, quando audiunt
diuersa uerba, sed ignota intellectui eo-
rum, cum sint in intellectu occulto. Ipsi
uero saltet pro ut est littera et assigna-
tio, intelligit, et sic falluntur, cum sit se-
pukum in occulto, quod manifestandum
esset. Nam qui dicit ex sapientibus Ani-
mam, intendit tincturam totaliter ab i-
psa lapide extractam. Et qui dixerunt
tincturas, flores, et animas, et pinguedi-
nes, et his similia, ut in pluribus de san-
guine, de sanguinibus, de aceto, et ace-
cis, uolunt per hanc tincturam de anima

D iij quam

quam diximus esse animas. Et secundum dum hunc modum et præparationem dicitur in spiritibus.

Et si quis studeret inuenire aliam rem, quæ faceret hæc operationes, non inueniret. Et hæc est huius sapientis intentio. Similiter et in lapide eorum intellige, quia non inueniunt rem quæ faciat operationes, super intentionem inquisitionis, et studij.

Per hoc etiam quod dixit. Studuerunt inquirere aliud quod faciat operationes suas, et non potuerunt inuenire. Et ipsi querunt tincturas, quæ faciant eis argentum, et aurum ex alio lapide, et sapientes non possunt extrahere tincturam ex alia re, nee potuerunt inuenire, nisi ex hoc lapide impari. Et ipsi dicunt quod scientia sit in omni re creata, ex lapidibus terrenis, et alijs, et ipsi semper præparant, et non prosperantur, et ab ignorantia non exterminantur.

Dixit iterum Marchos. Medius lapis sapientum sine dubio est lapis citrinus, et funditur in igne fusione plumbi, et rubet tali rubore, quod nunquam de cætero

extero erit citrinus, & habet oleum luscens, et rubens, sicut rubinus. Et oleum eius uelocioris egressionis in aquam, quia est de genere aquæ, licet sit lapis. Nam qui dicit sp̄iritus intendit totum spiritum & animas similiter ingredientes super corpus in gradibus præparationis, paulatim & paulatim partē post partē. Et tinctura est tota aqua tingens. Et tincture sunt sex partes reseruatae in sex uiolis, quibus tinguntur, cum ingrediuntur super corpus eorum album, quod uocant terram suam. Et illæ sunt quas assimilant floribus arborum, & nominant eas alumina, & aquam rubem, quæ tamen non sunt rubæ, sed nominauerunt sic ab operatione sua.

Similiter est extractio animæ à corpore suo, cum sp̄iritu ipsum exigente, quando alteratum fuerit corpus, & dissolutum paulatim & paulatim, aliquid post aliquid. Non enim ingreditur uice una. Et hæc partes sunt de sp̄iritu uno, præter quem non est aliis. Sp̄iritus autem est ex eo, sed diuersificatur anima ab isto sp̄iritu, qui est radix eius, ex eo

D v quod

quod acquisiuit sibi à calore ignis, & facta calida & humida, in natura sanguinis & aëris, quæ prius erat corpus siccum, calidum & igneum, & hoc similes ter, postquam extitit calida & ignea. Intellige hunc modum, cum conuertisti ipsum à frigido, humido, ad calidum, humidum.

Similiter cum dicunt aquā et aquas, intenduntur per hoc dictum aquam usnam, quæ est sp̄ritus, ex qua patiuntur aquæ. Intellige & cogita bene, quia inuenies esse uerum.

Modus aliis animalibus, & species bus, quod masculus et foemina, et quod fibet per se ingrediens super eis, habet spiritum, corpus & animam. Propter quod dixerunt. Sp̄ritus, Animas, & corpora: Et hoc planè, non obscure, & uere dicunt. Et propter multiplicatio nem conuersionum, & statuum ex alterationibus, morte & uita, generatio ne, lactatione, balneis, & nutritione, nominata est sapientia. Quia lapis iste est diuersus ab omnibus lapidibus in naturis suis, & in perfectione sua, & suscep tione

ptione nutrimenti, & augmenti in preparationibus suis, quibus nihil nostrum præparationum assimilatur. Quia est de semine mundo, habens multam benedictionem. Et si esset ut opinantur, de lapidibus suis terrenis, aut vegetabilibus, aut terrenis, non nominaretur sapientia, cum nec mors, aut uita in ipsis sit, nec desponsatio, nec conceptio, nec generatio prolis, nec nutritio, cum nostræ præparations, quas nominauiimus, ex animalibus nostris & lapidibus, quos uidimus et fecimus super eis, non ex uanitatibus & preparationibus illorum sint.

Age ergo semper gratias Deo glorioso, & sublimi, & abhorre conuentum hominum, & apprehende solitariam uitam, & diutius cogita in omnibus quæ habes, & quæ percepisti per expositionem meam, quam tibi exposui in his tribus libris, quibus potens eris super libatione uerborum sapientum, & expositione, & omnium quæ typice protulerūt, in figuris etiam, imaginibus, & parabolis, & cognosces lapidem

pidem eorum, & præparationem, non sicut ille, qui obscurauit librum suum, et modum adeundi. Quidam enim dixerunt. Accipe taliter & taliter &c. sed iniuste, & auare, & non aspicias libros ipsorum, nec dubites de his quæ peruererunt ad te a nobis. Et si contra dixerint tibi ignorantes, aut humiliati fuerint pro posse suo, non proferas eis aliquid ex his quæ habes, nec improbes uanitatem illorum similitudinibus ueritatis, quæ facta est tibi, & esto cum uero ubicunq; fuerit, & dimitte eos, quia non inuenio aliquem quærentem illud, quod inueniūt sapientes, sed sunt omnes inuoluti uanitate, incedentes ad illud quod non est dignum respici, propter magnam ignorantiam suam, & defecatum interitus.

Sed ego feci tibi per hoc quod exposui hos sapientiæ intellectus. Sapientiæ cor est in constantia. Vnde uideri tibi poterunt omnes inquisitores huius artis ipsam ignorantem, bestijs similes, ex eo quod ignorantem quod tu nosti. Cum autem intelligis hos tres libros meos,
librum

librum Clavis sapientiae maioris & hunc
librum cum his quae peruererunt ad me
ex carminibus meis in arte & uerabat
ha, id est, figuris suis, & similitudinibus,
& imaginibus, & significationibus illa
rum imaginum, factus es sapientior os
mnibus istis.

Exterior homo uero habens ratio-
nem bene dispositam, subtilis ingenij,
percipit ex paucis significationem mul-
torum. Itaque ex doctrina illa multa tibi
aperientur, & ex uerbis eorum uerba
manifesta longinquum est, ut conclu-
dat ipse aliud, qui prodit ex uno libro
sapientium, uel ex multis libris, sicut es
ego prodidi. Et quomodo est hoc, cum ipsis
non intelligant a me, quod ego legi &
studui die ac nocte, & laborauim multis
annis.

Deinde exposui eis, & cogitauim in eo
per inspirationem, & suspensionem, &
propter hoc propiciatus sum huic scien-
tiæ, & seniores eorum apud quos est iu-
dicium, non intellexerunt a me litteram
unam, ex his quae explanaui eis, & ap-
proximaui intellectum eorum, sed ipsis
postea

postea nitebant super præparatione ei-
borum, & gallinarum earum, & capi-
lorum , et lapidum eorū carentium hu-
more, siccorum, combustorum , corru-
ptibilium, frigidorū, malorum, ex qui-
bus querunt quam non habent tinctu-
ram, quo tingunt aurum et argentum.
Sic ergo errauerūt , et damnificati sunt,
damno apparente. Reuertamur ergo
ad illud, de quo digressi sumus, in extra-
ctione Anīmæ paulatim, et paulatim à
corpo suo.

Dixit rex Marchos; et est typicum in
eo et parabola, in uenatione Leonis, se-
cundum quod ipse ordinavit, quia re-
tinet in similitudinibus modos typicos,
et in parabolis , ut annunciet posteris
per hoc, quanta sciebant philosophi, et
quanta malitia erat, et est in homini-
bus, et contumacia, ut deueniant homi-
nes insipientes ab ista scientia, et tamen
est propinqua habentibus intellectum.
Dixit ergo Marchos matri suæ. Quo-
modo uenaris leonem? et admirata est
mater eius , et dixit. Ego respicio in
eum , cum uult arripere iter suum , et
exiens

eniens præcedo eum , et sedeo in uia , et
fodio ipsi foueam in medio uiæ , per
quod intendit cucurbitam , et ædifico
super foueam tectum uixuum , quod
cum ingressus fuerit , video quo modo
moritur , et alteratur color eius post
mortem , à colore , in colorem . Et cum
appropinquatus fuerit thalamo , accen-
do ignem sine fumo in ista fouea , ha-
bentem flamمام egredientem super
Stakonos , id est , super nigros carbones ,
sicut creditur mater pia super uentre
filij sui . Et assimilauit subtilitatem calo-
ris ignis , gressui piæ matris super uen-
trem filij sui . Dixit enim ei mater sua . O
Marchos , Oportet ne hunc ignem esse
leuiorē calore febris . Dixit ei Marchos ,
ō mater fiat in statu febris . Deinde , ô
mater . Reuertor et accendo illum ignē ,
sicut tibi assignauī , et pono ad illum la-
pidem , quem qui cognoscit ponit illum
super oculos suos , et qui non cognoscit
projicit illum .

Cum autem apportauero illum su-
per ignem , facit odorem quem diligit
Leo . Cum uero Leo odorat lapidem il-
lum ,

Itum, ueniet uelox ut intret thalamum sibi
 lū uitreum, et cadit in foueam quē trans-
 glutit lapis ille, ita quod non potero ui-
 dere aliquid de eo. Et hic lapis quem di-
 ligit Leo, est fœmina, quia ipsa coope-
 rit ipsum colore suo, propter quod di-
 xit, non uidebo ex eo aliquid. Cum uer-
 ro uigoratus fuerit per dies aliquos
 (uult per hoc stationem suam in præ-
 paratione) et quot ingreditur in ipsum
 de nutrimento, emittit manum eius de-
 xtram, quam cum emiserit abscindo eam.
 Deinde stat rursus per aliquot dies,
 et emittit manum eius sinistram,
 quam cum emiserit abscindo eam. De-
 inde stat, et emittit pedē eius dextrum,
 quem cum emiserit abscindo illum. De-
 inde emittit pedē eius sinistrum, et eun-
 dem etiam abscindo, tunc imperfectus
 est. Deinde caput, manus, et pedes col-
 ligio, et calefacio eis aquam extractam à
 cordibus statuarum ex lapidibus albis
 et citrinis, quae cadit de cœlo tempore
 pluviæ, et colligimus eam, et reserua-
 mus ad decoctionem capitum, manuum,
 et pedum Leonis huius. Quod posse
 quam

quam decoxerimus, recipimus ius eos-
rum, & nutrimus in uase uitreo, deinde
reducimus ad corpus Leonis istius, &
decoquimus cum illo iure. Innuit per
illam decoctionem, permixtionem, &
reductionem, donec liberetur Anima
paulatim & paulatim, uidelicet reducas-
tur totum super Leonem, & coquatur
cum eo, & destilletur quousque non res-
maneat humiditas in illo corpore, quae
non egrediatur cum aqua, scilicet ani-
ma.

Et quod dicit, Quando decoctus fu-
rit ille Leo, colamus ius, & projiciamus
carnes eius (intendit per hoc quod di-
cit carnes, feces lapidis. Et quod dicit.
Calefacimus eis aqua extractam a cor-
dibus statuarum ex lapidibus, uult per
corda Animas lapidis, in Magnesia col-
lectas, quae sunt masculus & foemina,
& fratres eorum qui sunt albi & citri-
ni, uidelicet masculus primus, cuius
color est obscurus, & masculus secun-
dus, quem diximus fieri masculum, &
est in natura aeris, color est apud eos ru-
beus. Per hoc etiam quod dicit. Cadit de

E cœlo

cœlo tempore pluviæ. Pluviæ est deſtilatio aquæ eorum.

Deinde recipimus illud ius, & decoquimus in uase uitreo, & tenui & integræ, donec rubescit, & coagulatur, & fiat lapis sive rubinus, & ponimus in barba in aquam, ubi quam diu fuerit lapis ille, lucet. Intendit per hæc uerba decoctionem aquæ cum Anima, post extractionem à fecibus suis, doriec coquitur, & permisceantur permixtione uniuersali, quam commixtionem nos minant, coagulationem.

Et quod dixit Rubinus, per hoc utilitatem tingentem, propter quod acquisiuit uirtutem ex igne, quia ipsa licet sit alba, ex eo quod spiritus dominatur ei colore suo, nouit ipse, quod ipsa sit sicut rubinus rubeus, quod uis lateat in aqua non apparet, & quod ipse deduxit ipsam ad istam præparationem decoctionis, & sic ex certitudine pertinisse ad illum terminum, per quem est tingens & penetrans, unde dixit sicut rubinus in colore. Notificauimus prius, quod nominauerunt aquam suam, istam Animam

Animam lapidis, & ideo dixit in eo lapide, nec est lapis, est tamē aqua eorum diuisa. Et ubi dicit ponimus in barba, id est in domo, significat per hoc locū, in quem ponitur corpus eorum, scilicet quod est terra eorum alba, in quem possunt aurum eorum, & aurum est corpus eorum in quo coagulant aquam suam. Et quod dixit Lucet. Vult per hanc manifestationem lucis tincturæ in eo, sicut barba in alio loco est cucurbita congregans totum opus suum.

Sapientes uero usi sunt diuersis tropis in assimilatione, & sunt diuersi in hoc in nominibus, sed intellectus in quæ innuunt est idem. Et ex dicto suo, similiter est in extractione animæ à lapide hoc, scilicet ablutio cum aqua & igne, hoc autem non est currente per se. Propteræ quicunq; uoluerit abluere rem, cum ipso abluit, sicut ego assignabo tibi quid sit, ut scias illud.

Est itaq; lapis aqua eorum congelata, & talis est forma eius, quæ cum ingressa fuerit aliquid, imprimitur, & coagulabitur in eo. Cumq; uolunt illa ex-

E ij ras

trahere, calefaciunt cum igne suo, quem mensurati sunt illi; & occultauerunt, & cum inuenit illam calor illius ignis, soluitur, & fit aqua currens. Cum autem præparata fuerit, reuertitur ad formam suam priorem, & congeletur, & extinguitur albedo eius.

Similiter cum soluitur, non soluitur totum, sed soluitur ex eo parum, & continentur in eo patientiam, & rediectiōnem in præparatione, & hoc quod extrahitur qualibet die parum, est illud quod dixit Marchos matri sue in uenatione Leonis, & extractione manus eius dextræ, quam abscidit, deinde extraxit sinistram etiam, donec perueniat ad id quod audisti.

Deinde ad secundum modum quem assignauit, et peruenit huc usq; ad hanc aliam assīgnationem. Et hoc est quod dixit congelatur & soluitur, abluit omnem rem, auffert omnem nigredinem, & tingit omne nigrum, & facit album & tingit omne album, & facit rubeum. Et ideo res magnificatur, & exaltatur, & facta est domina omnium rerum, quia

quiā nō inuenit res agens operationes suas.

Dixit iterum Marchos. Medius lapis sapientum sine dubio est citrinus lapis, & funditur in igne fusione plumbi, & rubet tali rubore, ut de cætero nunquam citrinus erit. Et habet oleum rubens & lucens sicut rubinus, & oleum eius uelociore egressione aquæ, quia est de genere aquæ, licet non sit lapis. Vult per oleum Animam, de qua præcessit sermo, quæ non ingreditur per ignem, sed aqua extrahit eam per præparationem, sicut ostendimus tibi. Et ideo dixit Marchos regi Theodoro. Notū faciat tibi Deus, quod hoc quod egreditur ab opposito tenui, est caput mundi. Nonne uides aquam quæ est uilius illa, & ex ipsa formatur margarita subtilis. Aut non consideras creatorem nostrum, qui formauit nos de limo terræ, & hoc potestate Dei gloriosi, & sublimis, & per omnia ista, significant lapidem eorum de quo est, et de quo fecerunt ipsum. Et ipse est de aqua uiua, quæ uiuificat res, & ipse est uiuus, &

E iii immor-

immortalis, quem potest ignis combure, & propter hoc ex trahitur tinctura uera, Kalid id est fixa, incombustibilis, cum granum eius prius fuerat combustibile.

Et quidquid est ex aliquo super quod ingreditur corruptio, combustio, & annullatio, non habet in se tincturam. Quod si esset in aliquo combustibili & corruptibili tinctura, esset tinctura non fixa, sed combustibilis & corruptibilis, sicut radix eius ex quo est.

Et propter hoc dixerunt sapientes, quod fixum facit res fixas. Et dixit Hermes, quod secretum & uita cuiuslibet rei est aqua, & aqua suscipit nutrimentum hominum & aliorum, & in aqua est maximum secretum. Hoc modo autem fit, ut in fermento fermentum, & oliua oliuae, & in quibusdam arboribus gummi, & in persicis oleum. Et omne genitum habet principium ab aqua. Et dixit dominus, cuius nomina sanctificentur, fecimus ex aqua omnem rem. Ille autem qui fecit in eis fermentum, oleum, & gummi, & pinguedines, fecit uolumen.

uoluntatem suam. Ergo non queratur uita & tinctura ex mortuis, combustibilibus, quae non habent tincturam & uitam. Aqua uero recipit tincturam.

Intelligo excoecata sunt corda & oculi, & surdæ factæ sunt aures, ab his similitudinibus, & iudicij in omnibus hominibus. Legunt & non intelligunt, student, & non percipiunt, ignorauerunt ueritatem, & proiecerunt eam. Qui enim errauerit à ueritate, præcipitabitur in uanitate.

Marchos etiam assignauit aquam eorum, cum dixitei Seneca. Nominasti mihi ô rex mirabile mirabilium, cum dixisti. Viuificabit eam post mortem suam, & tingit eam colore post colorē, id est terram suam tinctam cum aqua illorum uiua. Dixit Marchos. Talis est natura illius aquæ, & propterea nominauerunt eam dominam barbæ, id est domorum, super omnibus nominibus, & fecerunt eam caput mundi. Mundus autem est Magnesia, quo nomine nominat eam Hermes, & dixit. Est mundus minor. Item est unum quod non

E iiiij moritur,

moritur , quam diu fuerit mundus , et
 uiuificat quodlibet mortuum , et ma-
 nifestat colores occultos , et celat mani-
 festos. Dixit Sohalta. Quomodo potest
 hoc esse? ô rex , Marchos ait, in hoc est
 mirabile , quia si miseris ista super illa
 tria commixta , et diuiseris , et in illis ui-
 uet album super citrinum et rubeum ,
 et albificant ea , ita quod facit ea in albe-
 dine nigra. Deinde iuuat citrinum su-
 per album , et rubeum , ita quod facit ci-
 trina citrinitate auri. Deinde iuuat citri-
 num rubeum super citrinum et album ,
 ita quod rectificat , et facit in rubidine
 Ghermesina. Cumq; uideris hoc , tunc
 gaude , si uero remanserit in illa nigre-
 dine post rubificationē eius , peccasti in
 præparatione eius , et corrupisti quid-
 quid antea operatus fueras , et morieris
 præ dolore peccati , et inopiae. Et hæ
 sunt diuitiæ incomparabiles , ut huius
 explanationem memorauī tibi in libro
 meo , qui dicitur clavis sapientiæ in in-
 ventione aquæ , quæ egreditur à mulie-
 re , ante egressionem prolis , quam uo-
 cant mulieres alhedi , propter egressio-
 nem

nem eius ante infantem, et est ibi perfecte. Iterum interrogauit scilicet regem Marchos, de cognitione lapidis. Omnis homo inquit, cognoscit illum, & apud unumquemque est de cognitione eius utilitas, quem non est apud alium. Utilitas uero quam queris non est nisi apud dominos barbi, id est doctiores. Et dixit scilicet Domine mi Rex, inuenitur quando queritur? Respondit etiam Marchos, non est res in mundo quae cognoscitur quam illa. Vnusquisque & omnis homo indiget ea, & est apud illum, Nec potest etiam esse sine illo. Intendit Philosophus omnia quae dicit, Aquam. Inuenitur enim aqua in omni loco, in ualibus, in montibus, & apud diuitem, & pauperem, robustum & debilem. Et talibus similitudinibus utuntur omnes sapientes in lapide suo, qui est spiritus humidus. Dixit Hermes, scito quod non conuenit calor & sanguis, humiditas & siccitas, nisi post extensionem, nec conueniunt habentia frigiditatem cum calore, quia uita hominum per annas est continua aquae, quae si prohibe-

E v tur

tar, ab eis non inuenitur. Ideo non conuenit nec erit siue genitum siue semen. Oportet ergo te scire quod humores significauit per has similitudines, & sic alij sapientes lapidem suum compauerunt, commixtiones autem eius, & rami, & partes, & commixtio & nutrimentum, & id quod componit ipsum, & non repugnat, est ex eo, & per eum, & ad eum, & non ex alio, & ipse operatur cum humiditate aquæ maris.

Lapides uero nostri generantur ex terra & comparantur terræ, mineralia terræ. Conuenit ergo nobis intelligere dicta huius sapientis, & aliorum sapientum. Et sciant omnes habentes rationem, & intelligentes quod lapides nostri terrei aridi, non conueniunt lapidi sapientum, nec exiret ex illis semen unquam. Sunt enim terrei & morui. Et intendit per hoc quod dicit semen gumمام. Imò dixerunt omnes sapientes, ne facias ingredi super eo aliquid alienum, corrumpit enim ipsum. Quod si intrauerit & destruet, et hoc nō conclusetur cum lapidibus nostris, & corporibus

ribus nostris unquam. Dixit Hermes, non conuenit rei nisi quod propinquius est ei ex natura sua, & generabitur inter ea proles similis illi, humiditas autem est de dominio Lunæ & pinguedo de dominio solis. Ideo fecerunt pingue dinem super aquam, & omnis Calidus elementum eius est pinguedo, et omnis frigidus elementum eius est scilicet humiditas. Res autem consistit ex subtilitate elementi sui. Deinde ingrossatur & induratur secundum temperantiam naturæ suæ. Et postquam fecit deus & ei attribuit, & est quietius. Et quædam sunt motum habentia, & quædam limpidificantur, & quædam sunt fluentia, & hoc simile eius est, quod dixit Aros regi, quod aqua non conglutinatur, nisi cum simili sulphuris sui, nec invenitur in realiua aliquid simile sulphuris sui, nisi in hoc quod ex eo est. Quod autem dixit Hermes, Conuenit rei id quod propinquius est ei. Deinde adiunxit, ex natura sua, & non dixit de alia natura, & hoc est planum & manifestum ex verbis Hermetis, Lapis igitur sapiens tum

tum in ipso , & ex ipso perficitur radix,
 & rami, & folia, & flores, & fructus. Est
 enim sicut arbor, cuius rami, & folia, &
 flores, & fructus sunt ex ea, & per eam
 & ad eam, & ipse est totum , & ex ipso
 est totum. Et similiter dico uobis, Quod
 unumquodq; alias non generat res,
 nisi cū eo , quod est ex specie sua , quod
 hinc dici potest homogeneous ipsi. Similiter
 ex Adam & Eua omne hominum
 genus , ergo omnis res conueniet cum
 suo simili , et propinquo , et secundum
 speciem suam. Similiter dicunt carnes
 ex carnibus generantur. Et incipe in
 nomine domini , et cognosce materiam
 eius. Est enim à radice materiae suæ to-
 tum quod est in eodem, et de eodem, nec
 ingreditur aliud super eo , nisi id quod
 ex eo est, et etiam ab eo, et est radix eius.
 Similiter fecerunt caseos ab eo , et hoc
 est ex quo extrahitur et est in eo , et ex
 eo , et per omnia significauit lapidem
 suum, qui est unus lapis , et permixtio-
 nes eius sunt ex eo, non ex alio, et qua-
 propter appropinquauerunt illum in-
 tellectum proposse suo , per similitudi-
 nes

sies et assignationes. Veruntamen non est interius potens nec aurum capiens, nec ratio quę perducat eos ad quęsum suum. Et dixit Auerrois sapiens, Respi ce, Carpenterium an coniungat lignū cum ligno nisi sibi simili, et sutorem vel fartorem an suat pannum nisi cum panno sibi simili. Lineum cum linea, et lanetum cum laneo. Item sapientes des derunt doctrinam plenam, et apropinquauerunt intellectum pro posse suo, ut tunc nō intelliguntur ab eis. Dixit Hermes recipe coniunctiones, in principio operis recentes permisceantur æquali ter et terantur. Deinde despontentur, deinde triturentur, atque in alijs, ut fiat conceptio, deinde extrahantur et nutriantur ut fiat genitum. Scias quod hęc conceptio et despontatio fit in putrefactione in fundo uafis geniti eorum. Et fit in aere uidelicet in capite eorum uafis, et caput uafis est superior pars thalamī, et thalamus est alembicus, in quo est illud genitum. Dixit Marchos genitum earum est in barba, id est in domo eius terrea, et cœlum eius secundū quod

quod oritur super eo Luna terre et Sol eius, et Stellæ eius, et Ventus eius, et diversi colores terræ eius. Item dixit Marchos et est tempus in isto genito quod nascitur de quo facit talem similitudinem. Tunc ædificabimus sibi talem domum, quæ dicitur monumentum Sihorika. Dixit, terra est apud nos quæ dicitur Cormios, in qua sunt reptilia comedentes opaca ex lapidibus adurentibus, et bibunt super eis sanguinem hircorum nigrorum, manentes in umbra, concipiunt in balneis, et pereunt in aëre, et graduntur supra mare, et manent in monumentis et etiam manent in sepulchris, et pugnat reptile contra masculum suum, et in sepulchro manet masculus eius 40. noctibus, et in domuncula 40. noctibus, erit uacans sicut columbae albæ et prosperabitur gressus et proieciet semem suum supra marmorem in simulachrum, et uenient corui uolantes et cadunt supra illud et colligunt. Deinde uolabunt ad cacumina montium, ad quæ nemo potest ascendere, et dealbantur et ibi pullulant, et hæc est parabola.

parabola dicti sui. Similiter non nouit hoc nisi quæ concœpit intra se in capitulo suo. Quod autem dicit, Reptilia comeduntia opaca, Intendit per hoc lapidem adurentium, et bibentium super eis sanguinē hircorum nigrorum. Intendit per reptilia imbibitiones. Et quod dicit comedere opaca, quod transglutient unum tingens. Ad hoc congregati sunt socij sui, qui latent in illis imbibitionibus, et nō apparent et recipiunt subtilitatem eius, per sanguinem hircorum nigrorum etc. Vult animam fluentem lapidis ab eo. Ethirci nigri, per hoc vult lapidem quando ingreditur cum foemina in præparatione, et denigratur post dealbationem eius præparatione signis.

Et per hoc quod dicit concipit in balneis et parit in aëre, intendit cucurbitas et etiam sepulchra, quia in eis sit mors, asimulauit calorem ignis calore balneorum, in quibus lapis sudat in principio dissolutionis suę paulatim et paulatim. Et per hoc quod dicit pariunt in aëre, significat superiorem thalamum alembici,

alchemici, quia aëris est inter cœlum et terram. Et similiter est generatio huius tantum à superiori cœlo, id est barba, quod est superius alembici, et fundo cuius curbito.

Et hoc est quod dixit Hermes. Leuitus et prudenter sublimatur à terra usque ad cœlum, et acquirit uim à superioribus, et descendit in terram, et habet in se uirtutem superioris et inferioris, dominans inferiori et superiori, et habet lumen lumen, et propter hoc fugiunt ab eo tenebrae. Et illud est quod nominant Regem de terra prodeuentem, et de cœlo descendētem. Et simile est huic quod dicit quidam in ista aqua. Accipite res à minera sua, sublimate eas ad altiora loca, et mittite à cacumine montium eorum, in quibus inuenitur, et reducite ad radices. Et in hoc dixit quidam alius sapiens, hoc ouum uagit in terra tota, per quod uult aërem, qui descendit de cœlo et terra et læto. Et hoc dixit alius, et ego dico ouum generatum in aëre à spiritualitate terræ. Et dixit in hoc Calid filius Isid significans, genitum hoc

hoc pronominauerunt tincturam et sanguinem et ouum. Accipe ouum ruffum à meliori minera quam inuenire poteris, nec in cœlo nec in terra. Dixit etiam Auicenna. Non est in cœlo nec in terra nutrimentum eius, sed in umbra aëris. Considera diuersitatem eorum in dictis, parabolis, & assignationibus, & similitudinibus, et conuenientia eorū in intellectu, quod sapientes non sunt diuersi in intellectu, sed in nominibus, & similitudinibus, & per omnia ista idem intelligunt lapidem suum prædictum, scilicet animam. Callid autem significat per ouum Ruffum genitum, quod generatur ex eis in aere. Et hoc est nec in cœlo nec in terra. Et hoc totum dictum est à sapientibus per similitudinem, & omnia dicta sunt idem de eodem, licet sint diuersi in nominibus, & qui legerit diuersitatem eorum in nominibus, & similitudinibus, opinatur quod sint diuersi, et quod res sint diuersae & stupent propter hoc. Et recipit res quibus nominauerunt lapidem suum sophistice, & hoc credit esse calidum

F
dum

dum eorum & lapidem eorum, quem
nō nouit insipiens & nihil inuenit. Sed
cum percipit uerba eorum & interius,
inuenit ueritatem manifestam, & quid-
quid præcessit de dictis eorum, scili-
cet quod tibi ostendi. Conserua igitur
hoc & apprehende, & eris cum uerita-
te. Omnis enim typica & tropica elocu-
tio eorum, est super hac tinctura, quam
extraxerunt in sua aqua, quam nomi-
nauerunt animam & regem.

Ethoc genitum, est pinguedo quam
uocant animam & ouum, quia hæc ani-
ma rubea latet in ipsa aqua alba spiri-
tuali, quam extraxerunt de lapide, quam
dixerunt in permixtione sua magne-
siam: Ideò uocauerunt hanc aquam o-
uum maris, quia radix eius est aqua, &
uocauerunt aërem, & etiam multis alijs
nominibus. Et hoc est quod ipsam ru-
beam assimulauerunt eam uitello, &
aquam albam in qua portatur album
ouï. Cumq; apparuerint colores, uel tin-
cturæ, erit hoc sicut cū appetet ex ouo
pullus. Nominauerunt etiam lapidem.
suum, qui est magnesia, mare, quia ex-
eo

eo ascendit nubes eorum & pluuiā. Dixit Plato, natura cogit naturas, & natura congaudet naturæ, & non est nisi unica natura, & genus unum et substantia una & una essentia. Hoc est ouum in quo est calidum & frigidum, humidum, & siccum. Propter quod uocat Hermes hunc lapidem, mundum minorem. Et hec res eorum est una, quam nominauerunt nomine omnis rei, & omnis corporis, et omnis speciei, quam habent homines in manibus & omnium istorum exponenda, audistis aure, & adduxistis super his testimonia sapientū. Et dixit alijs panem asperum & alijs panem de simila, et alijs tortum panis. Non possunt recte dici diuersa, quæ non diuersificauerunt à farina, nec declinauerunt à tritico ad aliud, scilicet omnes conuenerunt, quia omnia illa sunt una res & de eadem re, cuius nomina sunt diuersa, & assignationes eius, & quod sit ex eo, reducitur ad farinam & triticum, & est radix illorū. Et ex quo sunt, diuersi tamen sunt in nominibus, & quod diuersa sint nomina harū rerum,

E i n p ro

propter diuersas species præparationi
earum, & omnes illæ res sunt ex tritico,
& materia eius est eadem, similiter uer-
ba sapientum licet sint diuersa, idem ta-
men significant, nec differunt nisi in
nominibus et assignationibus, propter
mutationes eius in gradibus præpara-
tionis, ex eo in rem & de statu in statu.
Ideoq; multiplicauerunt nomina eius
& assignationes. Item dabo tibi exem-
plum eius in panno. Pannus siue tela,
est una & eadem res quando scinditur,
ut inde fiat aliquid indumentum, et di-
uiditur in multas partes, & assuitur &
fit una res uno nomine nominata, sci-
licet tunica uel camisia, & omnes illæ
diuisæ partes sunt à tela, & sunt in diui-
sione, & nominibus plures, sed sunt se-
cundum materiam & intentionem, us-
num & idem. Dixit Salomon rex. Re-
cipe lapidem qui dicitur thitarios, & est
lapis rubeus albus, citrinus, niger, ha-
bens multa nomina & diuersos colo-
res.

Dixit etiam naturam unam & spiri-
tualem sepultam in arena, & assigna-
uit

uit lapidem coloribus proprijs, qui apparent in præparatione. Dixit sapiens aſigna mihi illum. Dixit, & est corpus magnesia nobile, quod commendarūt omnes philosophi. Dixit, Quid est magnesia? Respondit Magnesia est aqua composita congelata, quæ repugnat igni. Hoc mare latum, magnum, bonum, cuius bonitatem commendauit Hermes. Fecit enim magnesiam hic spiritum & animam, & corpus cinerem, qui est intus in cinere. Et dixit Plato, unumquodq; est unum, quia omnis homo est animatus, sed non omne animalum est homo, sed quoddam animalum est homo, & in natura hominis est illud, quod est in natura animati. Nec potest recte dici, quod omne animalū est homo, cum enim dicis, animalum, comprehendis in eo bestias terrę et uolucres cœli, ethomines, et arbores, et uegetabilia, sed cum dicis homines, nō comprehendis aliquid ex illis.

Intellige hoc dictū Platonis, et quid intellexit. Item dixit Plato, omne aurum est æs, et non ē conuerso. Nonne uides

F in quod

quod in natura auri nihil est quod assi-
mulatur eri in tanto motu et colore, nec
aliquid in natura eris est, quod sit in na-
tura auri ex corruptione in terra, et pas-
tientia in igne, et mansione in mari. Di-
xit etiam omne argenti uiuum est sul-
phur, sed non omne sulphur est argen-
tum uiuum, fecit ex sulphure hic magne-
siam. Hæc duæ orationes sunt planæ,
própter quod nō est in lapidibus aliud,
quod sit in lapide eoru, et propter hoc,
hæc omnia significant lapidem suum,
qui est unus, non habens similem sibi,
quem si nominauerunt lapidem, tamē
est sp̄ritus, et habet nomen sp̄ritus. Et
si dicatur aqua, nō est sicut ceteræ aque,
nec habet intellectum distinctum. Et si
cōgregata fuerint, impositum est ei no-
men impar, nec perficitur in se, nec ex
se, nec per se. Et secretum quod est in eo,
non est in alio. Intellige hæc quæ præ-
cesserunt, in quibus facta est mentio
eius, et adhuc augebo tibi intellectum,
et cogita semper hoc quod dixit Her-
mes in præparatione lapidis eorum
occulti.

Dixit

Dixit Hermes , quod secretū unius-
cuiusq; rei, in una est aqua, et hēc aqua
est susceptibilis nutrimenti in hominī-
bus , et in alijs , et in hac aqua est maxi-
mum secretum. Aqua enim est, quæ fit
in tritico frumentum, et in oliua oleum,
et in quibusdam arboribus gummi , et
in persicis pinguedo, et in omnibus ar-
boribus fructus diuersi. Et principium
generationis hominis est aqua. Semen
enim uiri projectum in matricem mu-
lieris , adhaeret septem diebus, et fit hu-
mor subtilis, et manet septem diebus, do-
nec coaguletur in omnibus membris ,
in uentre mulieris, per tenuitatem eius,
et subtilitatem, et peruenit ad carnem, et
fit caro, et super ossa, et fit os, et super pis-
los, neruos, et simile fit in eis.

Deinde coagulatur in 10. die , et fit
tanquam caseus. Deinde rubificatur in
16. die, uelut color carnis. Deinde inci-
pit in die 24. discerni et habere membra
similia filis , et in 32. formatur in forma
hominis sicut dicit liber, et in die 40. ap-
paret in ea anima , et à 40. die incipit
nutriri sanguine menstruali , per curs-

F iiiij sum

sum eius per umbilicum , et induratur etiam infans , et crescit paulatim et paulatim , et uigoratur. Et scito quod aqua famulatur ei in uentre tribus mensibus primis. Deinde aér tribus mensibus secundis. Deinde famulatur ei ignis tribus mensibus tertijs , et decoquit eum, et perficit. Et cum completi sunt 9. menses, abscinditur sanguis quo nutriebatur , et ascendit ad pectus mulieris , et fit ibi sicut corona , et fit aliud nutrimentum eius post egressiōnem eius ab utero , ad hunc modum, et hec tota est assignatio præparationis lapidis eorum, et secundum hoc præparauerunt. Intellige ergo hanc præparationem, et modum. Per matricem inteligit fundum cucurbitæ , et quod intus est, et obturationem oris eius , et firmationem coniunctionis , ut quod intus est, non recipiat inspirationem ab aere, et coagulabit se sicut dicit Calid. Cum uidi aquam coagulare se ipsam , tunc certificatus sum, quod res uera est, sicut assignatur. Et dixit Rosinus simile huic , et memoratus est coagulationem corporis

corporis sui 47. diebus, & uocauerunt corpus igneum, & Alkambar & uiuum argentum, & sulphur rubeum. Ethis nominibus uocauerunt, & nominauerunt animam ab ipso egredientem. Et dixit Rosen, quod affalia est uirtus foeminae, quam fecimus in 9. diebus, & nominauimus eam affalia, propter solutionem eius ad aera, & saporem eius ab eo, in quo erat de corporibus suis, & propter fugam eius, & propter intensionem caloris ignis super eo, & propter debilitatem eius ex eo, quod inuenit inimicis suis. Ergo coquite eam cum corpore suo, donec siccetur humiditas eius ab igne, & sic siccatur, donec uideris eam collegisse spiritus eius ab ea, & fastidisse mansionem in radice elementi sui, & hoc est cum mortificauerunt corpus album, & decoixeris, & triueris, & fuerit aqua spiritualis, potens conuertere naturas ad alias naturas, tunc uiuificabit corpora. Quod autem dixit Affalia, uult intelligere duo humida ascendentia ad aera, & haec sunt spiritus & anima, & quod dicit, haec est uirtus foeminæ, quæ

F v foemina

fœminam fecerat in 9. diebus, significat animam quæ est uirtus fœminæ, quam fecerunt masculum, cum coagulatur, & tigitur in igne, & fit masculus calidus & siccus, per idem quod acquisiuit à parte ignis, & nominatur tunc masculus, & nominant hanc aquam coagulatam, nomine cuiuslibet masculi. Deinde desponsauerunt cum fœmina, & ipse est ex ea, et ipsa est radix eius, & coagulatio eius.

Sicut dixit Hermes, secundum proportionem spermatis in matrice, & ex his iudicijs manifestis, et occultis, planis, et obscuris, ad quæ potest uix dirigi aliquis, intellexi et noui ueritatem dicti eorum, cum dicerent scilicet quod lapis noster res est, quam habent et non participat cum eis alia. Quoniam in eo, quod est sulphur, arsenicū, aut ferrum, aut æs, aut ouum, aut capilli, aut aliud ab aliquibus uegetabilibus, aut lapidis bus mortuis, non dixisset lapis noster, & non appropriasset sibi, cum omnes homines participarent secum in illis.

De omnibus istis modis sicut nos
præpa-

præparauimus ante intellectum, et cognitionem operis, et præparationem quam cognouimus ex omnibus præmissis, & uidimus quod omnia erant uana, unde proiecimus uana & laudamus Deum, qui notificauit nobis uanitatem omnium talium, & egimus ei gratias, & sciui cum dixerunt lapis noster, quod est res, appropriata eis præter homines. Igitur necesse erit nobis inuestigare illum. Et quod dixerunt uerba nostra in manifesto sunt corporalia, & in occulto spiritualia, quæ cū audiuiimus, quæsiuimus cognitionem huius occulti. Spirituale quidem occultauerunt, & manifestauerunt per aliud, ad res corporales. Hoc non potest intelligi nisi per sensus interiores, & ueram rationē & intellectum, & non apprehendimus ab eis, quæ percepimus in manifesto auditu. Veruntamen inquirimus occultum, quod occultum occultauerunt occulto sensui nostro, quod si non esset non extraheretur, quod cogitauerunt in cordibus suis. Ego autem declarauis uobis quod occultauerunt, & non abscondi

scondi ab eo aliquid, & hoc etiam est ex dictis eorum. Aurum nostrum non est aurum uulgi. Aurum uero nostrum est, quod est ex opere nostro. De quo dixit Rosinus. Cum despontatus est cum foro sua, & facta est conceptio, & prodixit genitum, quod est anima. Affalia est, inquit, uirtus foeminae, quam perfecimus 9. diebus. Significauit nobis, quod cum uiderimus uirtutem huius aquæ, & magnum effectum eius, et flores eius in terra eorum, & quod erit postea in projectione super folia uulgi. Et hæc est minima res, sed lux super rubrum tingit illud in melius aurum, quam sit aurum uulgi, oportuit significare nobis, quod hoc magnum periculum est, uirtus seu potentia illius rei, quam tinxerunt prius, & hoc est secretum super quo iurauerunt, quod non indicarent in aliquo libro. Nec aliquis eorum declarauit hoc, & attribuerunt illud deo glorioso, ut inspiraret illud cui uellet, et prohibeat à quo uellet. Estenim radix sine qua nullū iuuabit æs, et quod occultauerunt, est præparatio illius rei, donec

donec figeretur in igne, & tunc fit res magna, & homines ignorant hoc, nec habent illam affaliam, nec illam virtus tem, quæ habeat talem effectum. Et dicit filius Hamuel. Laudate dominum, cuius nomina sanctificetur, super hoc, quod dignatur ei tribuere, & inspirauit ei coniunctionem, huius rei occulte, et sic post multas inuestigationes, & uigilias continuas huius rei occultæ, & revelationis occuloru[m] dictorum, adeptus sum lapidem.

Intraui die quadam domum senioris Abielhasam, causa uisitandi ipsum, et sedi ad dexteram eius, & erant ibi duo uiri, quorū unum cognoscbam, aliū uero non, et collocuti fuerant ante presentiam meam de arte, et ut percepī per illud quod quæsiuit à me, quod indurata fuerat super eis res, & obscuratum uerbum, nescientes id quod considerabant in dictis sapientum, & erant in stupore, & conuertit ad me senior faciem suam securus amicitia, quam completebamur, & dixit mihi. Qualis est intellectus sermonis sapientum. Recipe plumb-

plumbū, & quod assimilatur plumbō,
 et recipe Azoth, et quod assimilatur,
 Azoth, hēc sunt quatuor, quorum duo
 manifesta sunt, nomināt enim plumbū,
 et non nominant quod assimilatur ei,
 et obscurant istud, et nominant Azoth,
 et celant nōmē illius, quod assimilatur
 ei. Quæ sunt ergo ista quatuor? Et dixi
 ei, hæc uerba sapientū habent in se ob-
 scuritatem, et sunt ex sophismatibus eo-
 rum. Dixit quomodo est hoc? Dixi, uo-
 luit per hoc sapiens duo tantum, quæ
 sunt eorum occultorum occultum, si-
 gnificantia, & adinuenit uerba qua-
 tuor, et non intendit nisi duo. Dixit,
 et quomodo est hoc, et ipse nominauit,
 quatuor etiam repetit uerba sapientum
 secunda uice? Et dixi non intendit per
 hoc dictum, nisi duo tantum. Et ille ait,
 sapiens dixit quatuor. Et tu dicis duo.
 Et dixi ei, in his tribus sicut prædixi, est
 obscuritas et sophisma sapientum, in
 hoc loco, et si uoluisset quatuor partes,
 ex quibus componuntur masculus et
 foemina, dixisset. Recipe ignē et aquā
 et commisce, et consistet unum quodq;
ex

ex duobus. Deinde fac quatuor unum, ueruntamen sapiens dixit. Recipite plumbum, et quod assimilatur ei. Deinde repetit, dicens. Recipite Azoth et quod assimilatur Azoth, unde ex illis et in similibus celant scientiam ab omnibus. Intellige et cōfide in domino meo, et intelligas hoc dictum sapientis hu-
sus, et exēpla. Dixit enim, accipe plum-
bum, plumbum uero apud eos est no-
men masculi, nominauit enim masculi-
lum, et tacuit nomen fœminæ, et dixit,
et quod assimilatur plumbo, quia ipsa
est ex eo, et ipsum est ex ea. Deinde di-
xit secundo. Recipite Azoth et quod
assimilatur Azoth. Azoth autem est
fœmina, et nominauit hic fœminam, et
tacuit nomen masculi. Et dixit et quod
assimilatur Azoth, et non nominauit
hic masculum, quia nō nominat illum
in principio sermonis plane, ut desit du-
bitatio, et tantum ualent hæc uerba ac-
si dices. Recipite Adam et quod assi-
milatur Adam. Nominasti hic Adam
et tacuisti nomen Euæ, quæ est fœmia-
na, et nō nominas eam, quia scis quod
homines

homines qui sunt tui similes in mundo,
 sciunt , quod illud quod assimulatur
 Adæ, est Eua. Deinde repetens secun-
 do, dicens ut res obscuretur, et minus in-
 telligent. Recipite Euam et quod assi-
 mulatur Euæ. Nominasti hic fœminā
 quæ est Eua, et tacuisti nomen masculi,
 qui est Adam. Quia nominasti eum,
 semel ab ipso incepisti. Et hoc non po-
 test esse cauillantidubium. At illi coepe-
 runt respicere unius in alterum , et stu-
 por apprehendit eos super hoc , quod
 eis explanaui. Et simile huic est, quod
 dixerunt, commisce calidum cum frigi-
 do, et fiet temperatum, nec calidum, nec
 frigidum. Et commisce humidum cum
 sicco , et fiet temperatum, nec humidum,
 nec siccum. Manifestum huius dicti est
 super quatuor , et generauerunt ex his
 duo tantum , uidelicet masculus et fœ-
 mina , Masculus est calidus et siccus,
 fœmina autem , est frigida et humida,
 quæ cum commixti fuerint, iam com-
 mixtum est calidum cum frigido, et hu-
 midum cum sicco, et hoc non est dubium
 intelligenti , et sustinet hic intellectus
 uerba

uerba sapientum, quod habent alium modum quam tibi monstravi de igne, et aqua, ac aere, et terra, et aliis modis est ex præparationibus. Et est hoc dictum, sicut dixit Ioseph. Commisce aquam et ignem, et erunt duo. Comisce aerem cum terra, et erunt quatuor. Deinde fac quatuor unum, et peruenisti ad id quod audisti, aut quod uis. Et tunc sit corpus non corpus; et debile super ignem non debile, et apprehendisti sapientiam. Fac ergo secundum quod dixit sapientis super eo; parum post parum, & præparatio harum rerum a principio usque ad finem, est aqua Calid, id est fixa, honorata, & illa est quæ manifestat tincturam in proiectione, & nisi illa esset, non esset intentio aliquorum sapientum in aliqua radice sapientiae; & ipsa est mediatrix inter contraria; & ipsa eadem primum, medium, & ultimum.

Intellige & quod tibi demonstravi, & scito modum uerbi mei, & ipsa manifestat tincturam. Talis enim solet esse improbitas sapientum, & eorum sophistata; Et ipsi forte adduxerunt in

uero sensu , & sub eo est alitis , & ego
spero quod apparebunt uobis per uer-
ba quæ innui uobis de secretis illorum ,
& sophismatibus , & dominus tribuat
uobis prosperitatem. Si uero apertus
fuerit die aliqua ex sophismatibus sa-
pientum modus alicui hominum , non
aperietur nisi legenti librum & car-
mina mea. Explicaui enim tibi & oms-
nibus fratribus meis quidquid obscu-
raretur à Philosophis pro posse suo , &
quod celauerunt à patribus & filijs , &
comprehendi in paucis paginis , quod
ipsi expanderunt in millibus paginarum ,
sepultum in tropicis & typicis locutio-
nibus , & magnis obscuritatibus intos-
lum , quod intellectus intelligentium
apprehendere nunquam ualer.

Ego autem ut portaretur memoria
mea à posteris in arte illa , sedi solitarius
considerans libros antiquorum , et que-
rens à quolibet nobiscum sedentibus
scientiam hanc inquietantibus , quos cū
alloquerer , non intelligebant me , habe-
bant enim præ manibus libros qui de-
seribunt eis Alkakir , id est , species uel
res

res tantaſ, quas nesciunt quibus occu-
pantur, & hæ ſunt res quæ deterierant
ipſos occupatos, & ipſi intendunt ſuis
commixtionibus deuiantes à ueritate,
ignorantia excoēcati. Cum autem uide-
te, & uultum tuum illuſtratum per id
quod innui, & exposui ex ſecunda ap-
prehensione tui interius, conuerti fa-
ciem meam ad te, & explicaui tibi ex
eo, quod concluſerat ſcientia mea in pe-
ctore meo, ut cognofcas intentū ſcien-
tiæ, & locum ſecreti & diuīdas inter te
& homines, errores incidentes hiſ, que
legisti in libris aliorum, & quod locuti
ſunt, & adduxerūt ex uerbis ſapientum
antiquorum, & modernorum, quorum
libri appetuntur, quorum etiam nullus
ausus eſt exponere unicam litteram, ex
dictis philofophorum, ſed tantum illud
protulerunt, quod posuerunt in libris
ſuis ſapientum, nec aperierunt ex eis a-
liquem ſenſum. Eſt autem opus mihi ut
ſapiens ſim, ut aperta incerta ſint, & noſ
uerim occulta, & exponam ueram ſa-
pientiam, & perueniam per illam ex-
poſitionem ad ueritatem, & manifeſta-

G ij tioneſ

tionem eorum , ut post manifestationē manifestetur studentibus in illis, & appetiatur fastidientibus, & impatientibus, & sufficientiam habentibus in his quæ præ manibus habet ex ignorantia. Sed quando non expono ex eis aliquid, erit liber meus idē quasi liber illius sapientis , & uerba mea uerba sua , & ego ueluti acceperī uerba eorum , & mihi attribui , & hoc est inconueniens , & dedecus illi qui sic facit. Quæ enim utilitas est legenti librum meum , quando res est ut assignauit scientiam : talis qui sic facit appetit iactantiam. Composuit enim librum suum opinans, quod intellexerit illud occultum mysticum, et ipse nescit , nec intelligit litteram unam ex his , quæ composuit in libro suo , & si queratur ab eo aliquid ex ipsis, respondet per falsitatem. Et si comprobetur ei, defendit per cauillationem & similitudines uanas. Veruntamen si sit magna rationis in scientia, et aperti fuerint tropi mihi eorum occulti , & manifestum est mihi quod occultauerunt, & hoc apprehendi per scientiam , debeo recte hoc

hoc appropinquare intellectui successorum meorum, sermonibus in aperto uelatis, significantibus intellectum occultum, & uelatum, ut hoc sit apertum, & celatum. Est autem apertum studiosis sapientibus & intelligentibus, & investigatoribus, celatum autem minus intelligentibus, quod nisi fecero non manifestabo industriam meam praeceteris, & erunt dicta mea tanquam proposita sunt, sicut proponunt ignorantes propter quod feci sic, & Deus aperiat tibi quod restat ex meis Carminibus, & uerisimilibus, & libris meis, scilicet libro clavis sapientiae maioris, & hoc magna sua gratia & largitate. Reuertar igitur ad complementum intentionis nostrae in uerbis super his figuris, & non prætermittam exponere imagines, quas descripsi in Carmine meo, scilicet illud modicum comprehendit modos, quos intendit sapiens, & imagines illas & figuratas. Iterum conuersus quia scio quod sufficit tibi, id, quod aperui in isto & appopriauit hanc partem istius libri mei, in expositione aquæ diuinæ,

G in foliatæ,

foliatæ, mundæ, & terræ stellatæ, & ab-
 breviaui expositionem paucis uerbis,
 & sufficientibus. Et hoc sicut præcessit
 mentio eius in expositione figurarum
 carminis mei, quod sic incipit. Epistola
 Solis ad Lunam crescētem &c. Et sunt
 multi uersus, Feci tamen illud carmen
 determinatum habens minores inuen-
 tiones imaginum, & mirabilium quæ
 continet, et illud est per se non indigens
 expositione alia, quod sic incipit. Et in
 domo Hamuelis mansio, &c. Et sunt
 centum uersus & unus, & præter hæc
 carmina quæ legisti, & locutus sum tibi,
 quod sufficit in omnibus istis, est us-
 nus modus. Veruntamē, alia indigent
 alijs, redit sermo ad locum suum. Simi-
 liter dictum est, sicut prædixi in corpo-
 re, & corporibus, sed quod tibi explana-
 ui in spiritibus, & spiritum, & in ani-
 ma, et in animabus, et est unum corpus
 et partitur, et tunc dicitur duo corpora,
 scilicet partes, sed prius est unum ex us-
 no. Qui autem dixerit aliud, ignorat
 scientiam, quia nescit corpus, nec cor-
 porā, nec spiritum, nec spiritus, nec ani-
 mam,

mam, nec animas, nec cognoscit lapidē, nec ex quo est, nec percipit ordinem operis aliquo modo. Et causa est, quia ex parte illarum qualibet falsaturarum, incorporatum est corpus unum. Propter quod similiter dixerunt corpus unus, et corpora, et propter hoc habent esse ex illis spiritibus et animis, scilicet unde occupantur in præparatione sulphuris eorum, et in sublimatione arseniorum suorum combustibilium, et corruptibilium. Sed manifestum est quod audiunt, et nudum quod legunt. Cognoscunt enim illa, ueritatem ignorantes, sulphur uero et sulphura, et Auripigmentum, et Auripigmenta, et Zastindick. Omnia illa sunt nomina aquæ diuinæ foliatæ, cuius dealbatio, est præparatio eius per sublimationem, quæ est distillatio, donec fiat alba, lucida in qua non sint sordes, hæc est dealbatio sulphuris et sublimatio Zertuck, et ablutio corporis, et reductio aquæ super illud tamdiu, donec non remaneat in eo aliiquid ex anima, quæ est tinctura, quod non ascendit cum ipso spiritu.

G iij Cumēs

Cumque acceperis animas, et anima fuerit in ista aqua, et non remanserit in corpore ex ea, tunc abluisti corpus a fodiis bus, et innuisti per hoc totam extractio nem animae totius ab eo, ut liberetur cin sis a cinere mundus, in quo non sit pinguedo, quae prohibeat ipsam ab operatione. Et scito quod quicunque percipit scientiam suo modo, non latebit ipsum dictum expositionis meae, et maxime ad quem peruererunt libri mei, et intellexerit eos. Et Deus sit testis super nos, ut non prohibeatis eos ab his, qui sunt digni ex sermonibus nostris, et non expandatis eos indignis. Inique enim agitis contra scientiam et merebimini poenas ab eo cuius nomen glorificetur in infinitum. Commissa est enim uobis haec scientia, ut subueniatis fratribus uestris, et pauperibus, et Deus retribuet uobis quod bene agitis.

Memoratus sum in hoc libro quod Luna plena quae est ex his figuris, est radix omnium. Ex ipsa extractae sunt res, per hoc significatur aqua, quia Luna dominatur omnibus humoribus et est

est domina aquæ, et duæ aquæ extractæ sunt de ea, et sunt duo fumi, de quibus facit intentionem Hermes, et dicit. Descendit fumus superior ad inferiorem, et concipit fumus à fumo, et ex alijs nō subsistunt creaturæ. Intellige hunc modum, et ex his tibi cum tribus sororibus aquarum mentio præcessit, extractæ sunt omnes res. Et res sunt quæ nominantur sulphur, et flores spinarum, et flos omnis spine, et tincturæ, et fermenta. Et hoc totum post imbibitionem, & ingressum trium imbibitionū priorū, quas nominant salsaturas, et post fixionem eorum in lapide, qui est despontatus & coagulatus cum eis, uidelicet cū masculo, & postquam totum dealbatum est cū his tribus despontatis, dixit Annamios solummodo non addens quartum. Item dixit Viemon. Cum perfeceris tria non timeas ab operatione sua fixionem. Et idem dixit Aros regi. Si diminuta fuerit palma digito uno, diminuetur potentia. Intendunt per hoc ut non diminuatur in coagulatione aliquid, ex his uidelicet quinqꝫ quæ sunt G v duo,

duo, masculus & fœmina, & tres imbi-
bitiones, de quibus iterum dixit Aros.

Si diminuta fuerit palma digito uno,
erit sanguis tantum diminutus. Cum
autem coagulatum fuerit totum, tunc
nominatur mare sapientum. Et hæc ter-
ra est mater mirabilium, & mater cœlos-
rum, & mater duorum humorum, & est
totum, et ex ipsa trahitur totum, quo in-
digent in operè suo. Et ipsa est Cini's a-
nimatus, de quo dixit Viemon, Projici-
tur in sterquilinijs, hoc est, est uile in o-
culis omnis ignorantis, quia si dicere-
tur ei, hæc est scientia & opus, apparet
ei esse falsum, & iste sensus eorum, eue-
nit toti magnesiæ & cineri extracto à
cinere. Scito ergo modum qui appre-
hendit duo in unum, & hæc tria quæ
dealbant masculū & fœminā, sunt quæ
nominauerunt tres terras. Nec sufficit
una ex eis sine alia, habet enim quæc
ellarum opus suum. Terra prima est ter-
ra margaritarum, secunda foliorum,
tertia est terra auri, & ipsa tingit Elixir,
& Elixir tingit eam. Et hæc quinque cum
congregata fuerint, & colligata, supit
unum

unum, quod lapis est sapientum naturalis, perfectus. Et est sicut domus cum suis quatuor parietibus & tecto. Et hęc est magnesia alba uera, non salsa, & est Abarnahas perfectum, occultum, typis-
cum, hęc est aqua in qua congregata sunt potentiae, albedo, & rubedo, quam assimulauerūt ouo, propter albedinem eius manifestam & siccitatem, in cuius occulto est rubedo. Et hęc albedo quam assimulant ouo, circundat quidquid est in eo, quo indiget preparator, sicut cortex oui circundat album, et uitellum totum, quo indiget pullus. Et hunc lapidem nominauerunt omnem rem, & dixerūt. Scientia nostra illa est in omni re, et hoc est ex sophismatibus eorum, propter homines. Vnde homines consumperunt pecunias suas & sensum, et laboraverunt totaliter in præparatione uniuscuiuscq; rei, quam opinati sunt præsumptione, & ignorantes aestimauerunt lapidem esse in omni re, quam preparant. Vnde & unusquisq; præparat illud quod opinatur, & cadit aestimatio eius fallax super eo.

Certum

Certum est autem, quod scientia est in omni re preparatione habente, sicut demonstravi in pluribus locis librorum meorum. Et intentio eorum in hoc est, ut lapis eorum quem nominauerunt omnem rem, habet enim in se totum quo indiget, ex corpore, ex sole, ex aquis, ex spiritibus, et animabus, & tinteturis. Et hic lapis est aurum, & est master auri, quia generat aurum, & ex ipso est draco, qui commedit caudam suam. Et ex ipso trahuntur mures, & ascendunt nubes & pluunt pluviae super terram, & ex ipso prodeunt flores, & tinteturae. Hæc aqua facit omnia opera, & eius mirabilia sunt maiora, quam dicuntur, in ascensione eius ad aëra, uel superiora thalami, & fiunt ibi flores, & ideo assimulauerunt ipsum floribus, quia flores arboris, et spinarum generantur et apparent in cacumine et extremitate eorum superiori.

Draco autem est aqua diuina et causa eius est sal eius, et est cinis qui est in cinere. Et de illo cinere ascendit pluvia uiva, et uiuificans, quæ descendit

dit de cœlo post exaltationem eius ad illud , et peruenit ad illum uirtus superior , et inferior per attractionem aéris. Cumq; descenderit super terram , uiuis faciat eam post mortem eius , et uiuet per eam, quidquid est in ea. Et per omnia illa significant hunc lapidem , et ex eo prodeunt omnia illa.

Et hinc est lapis albus de quo dixit Rosinus. Scitote quod si feceritis corpus album , recipite per id modum operis sui, et relinquite illud in quo estis. Et de hoc lapide dixit Philosophus. Est lapis , et non lapis, hic est lapis quem assimilauit Aros sapiens , lapidi uel Aquilæ. Est enim lapis Aquilæ , lapis cognitus, et est lapis in cuius uentre est lapis , qui moritur , per quam significauit aquati ascendentem , et cinerem extractum à cinere. Similiter est lapis in cuius uentre est lapis , qui moritur , quem cum soluerunt, prodit ex eo aqua sua, quæ erat congelata in eo, et moritur ascendendo et exaltando ad aëra. Significant per hoc spiritum et animam , qui est in uentre eius , et hic est lapis in cuius

cuius uentre est lapis, et remanet fex ex aqua, et exuitur illud ascendens immobile. Deinde apparet ex ea præter animas, frater eius, qui est Cinis cineris, quem nominant mare coagulatum, coagulans aquam eorum in terra eorum. Et de illo dixit Calid filius Isid. Nisi esset fermentum, non coaguletur aqua massæ, Magnifica hunc cinerem, cum hic est fermentum auri uulgi, & filiorum eorum. Et hoc est fermentum aqueorum, & aqua eorum est aurum, & est fermentum corporum, ad quem reduxerunt eam. Et Cinis est fermentum aquæ, quæ est aurum eorum. Ideoq; nominauerunt hunc cinerem fermentum fermenti, per illud uiigator aquam suam magna potentia. Et dixit Rosinus. Si fuderitis corpus album &c. non intendit hic per fusionem, ignis fusionem, sed significat solutionem eius, ut fiat argentum uiuum, & extrahentur flores eius ab eo. Et hic est lapis de quo dixit Argos regi. O si cognoscerent aurifabri, quid haberent operis, lucraretur per ipsum multum. Item Maria dixit in eo,

Rccipe

Recipe corpus magnesiæ quod dealbatum est , & factum est simile folij, quia ipsum est , quod fugat paupertatem , quia non habet post deum aliam medicinam. Et aurum extractum ex hoc lapide, est aurum philosophorum, & est tinctura quæ est animata , quia ascendit sp̄ritus ad custodem altiorem, & hoc corpus album nominant, cum fuerit dealbatum aurum, post denigrationem eius , de quo Calid filius Isid. Præteriti , nec præsentes , non possunt tingere aurum, nisi cum auro , & hoc quod non est aurum , sed lapis eorum tingens, quem memorati sumus. Ex illo enim corpore generatum prodit aurum, & de isto auro crescunt flores, qui sunt aér subtiliatus. Dixit sapiens Alkides. Accipe res à mineris suis , & exaltare eas ad altiora loca sua, et mitte eas à cacumine suorum montium, & reducere eas ad radices suas, & hæc sunt uerba sua manifesta , in quibus non est inuidia, nec obscuritas. Veruntamē non nominant res quæ sunt. Per montes autem significant cucurbitas & cacumina montium

montium alembicum. Vere autem est secundum similitudinem, recipere aquam illorum per alembicum inuentam. Reducere uero super radices, est super hoc a quo prodierunt. Et nominauit cucurbitas, montes, quod in montibus solent mineræ auri & argenti esse ; & in his montibus qui sunt cucurbitæ, generatur aurum eorum, & argentum, & in ipsis fit ; & illæ sunt mineræ foliorum & auri eorum, & in ipsis manifestant eam præparationibus, & hoc totum est secundum similitudinem, & est amabilis & pulchra similitudo, nec uult per montes homines, nec intendit per altiora loca sua capita hominum, nec quod de ipsis metitur sicut capilli, sicut dixerunt quidam glosatores, qui recesserunt a ueritate, & laborauerunt in capillis, & consumserunt pecuniam suam, & dies suas, in inquisitione uanitatis. Sed scientia est dignior, altior, & nobilior quam id quod opinati sunt, & peruerenterunt homines quos uides per falsas opiniones ad uanitatem. Et similiter quicunq[ue] dixerunt, quod haec ars est ex ouis, ungulis

gulis animalium, urina, sanguine, felle, spermate, & similibus et alijs etiam mineralibus diminutis cōbustibilibus, corruptibilibus et nihil uenientibus, falsi sunt, postquam sciuerunt, quod sit scientia perfecta magni prēcij, et quod est secretum dei gloriosi, et sublimis, magnū, et multitudo multitudinis, et quæ inspirata est à Deo Philosophis suis, et electis, et in eum credentibus, et est dignius quam est in mundo, et nihil comparatur ei, et est soror Philosophie, et habuit esse à Deo per inspirationē. Postquam sciuerunt hoc, dixerunt, quod esset ex capillis et ouis, arsenicis, et sulphuribus, et rebus immundis et sordidis, ita quod quædam ex infirmitate suę rationis fecerunt eam, et ex stercore et urina, & hoc absit à sapientibus dei gloriosi, & sublimis. Ego autem depictam uobis eam ostendam, sicut depinxit sapiens, & hæc figura depicta quasi figura duorum in uno. Et hoc est opus secundum, & est rubificatio. Et illa similiter ex quinquptasunt tria coelestia aërea, ignea, possibile est ut dicatur ex eis hoc.

H Tres

Tres uero superiores partes , est aqua
duarum naturarum , & depinxerunt
hanc aquam tertium , quia est tertium
aquaæ diuisæ , & est tertium eius ex ijs , &
ista tria denigrant folia eorum . Secun-
do quod est corpus secundum , & deal-
bat ipsum , & sex partes aliæ reseruan-
tur ad rubificandum , & demonstraues-
runt quod tertium aquæ , sunt tres par-
tes , per illud quod depinxerunt , sicut u-
disti , quod habet tres naturas , id est a-
quam , aérem , & ignē , & per hoc osten-
derūt , quod est unum , in quo sunt tria ,
& mundus inferior terreus est terra ex
duobus corporibus , et aqua ex duobus
naturis , per hoc intendit sapiens ani-
mam , & spiritum animam ferentes . Di-
cunt enim , quod sp̄ritus est locus ani-
mæ , & est aqua quaæ extrahit hanc na-
turam à corporibus suis , & anima est
tinctura soluta , & portata in ea sicut
portatur tinctura tinctorum nostrorū
in aqua sua qua tingunt . In aqua sunt
tincturæ eorum , quaæ aqua tingitur , &
extenditur in panno , & ex ipsa currit
tinctura in panno . Deinde recedit aqua
per

per siccationem, & remanet tinctura in panno. Similiter est aqua sapientum, in qua portatur tinctura eorum quam uis det, aquam in qua est tinctura reducunt super terram suam albam, benedictam, sapientem, quam assimilauerunt panno, & currit aqua illorum in terra eorum, & extenditur totaliter in illa, cum qua currit tinctura illorum, quam uocauerunt animam, quam etiam uocauit Hermes aurum, cum dixit. Seminate aurum, in terram albam foliatam, significauit hanc tincturam, & assimilauerunt floribus spinarum, & nominauerunt eam crocum, & Effer. Et haec terra tingit, et remanet anima, quæ est tinctura, in corpore, in quo manifestauit tincturam suam, & pulchritudinis. Est enim sumus subtilis in sensibus, & non apparet nisi effectus eius in corpore, & actus eius manifestatione coloris, et est ignis, et ex igne est, hoc est generatur ex igne, & nutritur, & est filia ignis, propter qd oportet reduci ad ignem, nec timet ignem, sicut reducitur puer ad uberam acris sue, & haec omnia ostendi tibi depi-

H ij cta,

cta, sicut ordinauit ea sapiens. Hoc autem quod memorauit tibi, est intellectus dicti eorum, terra ex duobus corporibus, & aqua ex duabus naturis, et opus albi, & rubei, est opus unum, licet nominauerunt ea duo opera. Nonne uides hoc opus primū, constat ex quinque quorum tria sunt superius, & duo inferius. Ita quod albi opus est medietas operis, & est primum opus. Opus uero rubei, est medietas secunda, et totum est unum opus, licet nominauerunt duo opera, sicut predixi, secundū quod ordinauit sapiens, & ego exposui id tibi, & primum opus quod omne præcedit opus, est extractio tincturarum pro istis duobus operibus, quæ sunt opus unū, & duo pro uno, super quod non ingreditur aliquid alienum ab eo, et est ignis. Operatur enim operatione ignis. Dixit autem Hermes. Omne subtile ingreditur in omne grossum. Intendit per hoc dictum suum, ingressiōnem aquæ eorum in corpus eorum, & reseruat corpus illud, & uiuificabitur post mortem suam in uitam sempiternam. Recomenda

menda igitur memoriae uerba à me
prolata, quorum intellectum apperui,
per ea quæ tibi demonstravi, & magni-
fica scientiam, qui enim spernit scientiā,
spernit illū dominus gloriosus, & sub-
limis, & decora conscientiam tuam, &
multiplica præces magistro tuo. Respe-
xisti enim ad hæc secreta magna, mo-
bilia, quæ latet omnes homines, in quo-
rum tenebris sunt, et fuerunt eorum in-
telligentiæ, donec manifestauit ea Phi-
losophus filius Hamuel Zadith, & ex-
traxit à fundo eorum margaritas præ-
ciosas, & ostendit tibi manifeste & aper-
te hoc secretum celatum, quod appro-
priauit dominus gloriosus, huic lapidi
uili, & inpræciabili, et est præciosius
quod est in mundo, et uilius. Et simili-
ter quod præciosius est, quod est in mun-
do ex uestibus, est sericum ex uermibus
et mel in quo est sanitas. Sanitas enim
hominum est ex apibus, et margaritæ
ex cunctis extrahuntur. Et homo qui
est dignius quod est in mundo, est ex
spermate. Et uerba Hermetis quæ audi-
stis in hoc dicto, assimilantur dicto sa-

H iij pientis

plentis in assignatione lapidis eorum, &
 uerba eorum omnia sunt eadem, et pars
 parti est propinqua. Et hoc iam preces-
 sit cum dixit. Accipite res cum mineris
 suis, et exaltate ea ad altiora loca sua, et
 metite eas à cacumine montium eorum,
 et reducete easdem ad radices suas, et ex-
 his quæ iam præcesserunt ex ipso. Et
 est idem intellectus cum dicto Mariæ.
 Est rex qui de terra prodijt, et de cœlo
 descendit. Itaq; intellectus uerborum
 suorum est, et innuit ad idem, licet diuer-
 sae sint uoces eorum, in nominibus, et
 assignationibus, et similitudinibus, et
 iudicij, et parabolis. Et per omnia illa
 significant lapidem suum, et ad ipsum
 innuunt, et ego ostendi tibi modū, quo
 poterit tibi ueritas aperiri. Et scito quod
 non potest esse quin uerba explicitur
 in his libris. Et hoc est propter multi-
 plicitatem authoritatum sapientum, ut
 intelligas hoc acutum. Habeas sensum
 seu intellectum, et ingenium, et insipiens
 exercetur. Tu autem cum perceperis
 intellectus uerborum sapientum, libe-
 raberis à tenebris, et ingressione in er-
 rorem.

rōrem. Quod si nō poteris ex libris eorum intentionem tuam adipisci, ex eo quod intellectus tuus non percipit hoc, nec cognoscis lapidem. Iam demonstrauerunt tibi modum manifeste, et per prohibitionem à rebus uanis, unde lucratus es multū, et redemisti pecuniam tuam, ne expendatur in uanum. Et hæc est magna utilitas. Etsi intellexeris, ambulasti in lumine lucente, et in luce coruscante. Et ego replicabo tibi uerba eorum, in aqua spirituali, quæ est alba. Et hoc est quod docet interrogare, ne deuiet interrogantē, et ne dubites, cum audis eos dicentes flores, uel tinturas, aquam albam, uel aquam rubeam, quæ aqua alba est, ad dealbandum, et aqua rubra ad rubificandum. Ne igitur aestimes quod rubea in manifesto sit. Sed estrubea in effectu, quia colore eius quasi estrubedo, latet in occulto eius, et hoc demonstrabo tibi ex uerbis sapientum, ut addatur tibi rectitudo super hoc, quod prædixi tibi. Quod autem dicunt aqua alba ad dealbandum, significant per hoc tres partes, et nominauerunt

H iij duo

duo opera scilicet Lunare et Solare, pri-
mum est Lunare, et hoc est abluere, et
dealbare in putrefactione, septuaginta
diebus. Et haec est dealbatio totius, et fu-
ga tenebrarum ab eo. Secundum est
rubificare, et tingere totum, et coagula-
re tincturas eorum in terra eorum bene-
dicta, sicutienti. Terra autem prima quam
non præcessit aliquod opus liquefa-
cta, & soluta est, et extractæ sunt ab ea
tincturæ suæ, quæ sunt sulphura eius,
et facta est fermentum, et ingressa est su-
per aliud corpus, cum quo massatur il-
lud corpus, cum alio fermento, quod est
fermentum fermenti. Et hoc corpus est
cinis, cuius operatio superius sufficien-
ter expressa est, unde multi non intelli-
gentes hunc lapidem, nec dicta Philo-
sophorum, cōbstibilibus, et corrupti-
bilibus, et aridis adhæserunt mineris,
quæ siccæ tincturam non habent, labo-
rantes inutiliter cōsumpserunt pecuniā,
& damnati sunt danno apparente. Tu
autem qui in timore Dei studiosius fue-
ris, & lapidis huius secretū & apparen-
tem uirtutem eius videbis, & inuenies
spiritum

spiritui altissimi instructus, ut cognoscas, quoniam omnis sapientia à Deo est, & cum ipso fuit semper, cuius nomen domini in saeculum seculi benedictum, qui abscondit haec à sapientibus, & prudentibus, & ea parvulis reuelauit. Et sic finiunt dicta senioris,

EXPOSITIO AQYLARVM.

Ecem Aquilæ, Sol & Luna, tres sphæræ, & dominus, & intus in domo cathedra, & in illa cathedra imago sapientis, quæ est locus artis, et tabula marmorea super genibus illius sapientis, diuisa in duo media in tabula illa cum quadam differentia, & super genibus illa, & digiti reflexi. Et duæ aues in una sphæra, & multi hominum intuentes in illam imaginem, induiti diuersis coloribus. Arcus in pedibus Aquilarum, Potentiam & fortitudinem illarum indicant, & ipsius originis à principio usq; ad finem

H v nem

nem. Per Aquilas substantiam uolati-
lem intelligas. Cathedra significat locū
operationis, et formam uasorum, quod
est intus. Sol cum uno radio, cōsequen-
ter cum duobus radijs, tertio Luna se-
miplena, semper cum duabus auibus
redit in idem. Luna semiplena, quia
quanto ex ea plena diminuitur, tamen
additur soli cum duobus radijs, & hoc
usq; ad terminum fermētaneum, et tūc
~~ex~~ duobus medijs fit totum. Sed modo
ueniamus ad illam tabulā diuisam per
duo media. Et dico, quod nō est dubiū,
quod quadrant, & reducant ad formā
circularem, oportet diuidi per medium
cum digitis suis, quod sunt tā rotundi,
itale erit uas operis, quia digiti illi sunt
dilatatores, rotundi, ad quantitatem
duorum digitorum, super asthanor, &
althanor. Habet scabellum ut uides
in figura, propter hoc, ut facilius con-
seruatio argenti uiui, fiat. Sed quomo-
do illæ duæ aues possunt esse in una
sphæra, debes intelligere quod sphæra
dicitur rotundum, & rotundum est fi-
gura cœlestis, & cœlum est diapho-
num,

num, & quantitas distantiae fit operativa, sed propinquitas clarum facit, & est illius cauſsa. Sed quomodo illae due aues habent esse, ut unius rostrum tendatur ad alterius caudam? Dicendum quod homogeneae sunt, & unius naturae, nec una ualeat sine alia, sed una est ex alia, & una per magisterium perficit aliam, & artem ex ea, & sic per omnia, donec utraq; sit in sua origine, & tunc incipit fieri res magna. Sed quid de diuersis imaginibus intuentium intus thalamum & stantium? nisi diuersos operantes in arte, & nihil scientes, & mirantur de dictis Philosophorum, & de arte, cum apud eos non sit apprehensibilis, & ideo stupefacti sunt, ut dementes, & inflati, credentes esse impossibile, & hi sunt a dextris, & a sinistris intrant, & dicuntur dexter & sinistre intrare, quia aliqui sunt qui sciunt circa quid debent operari, sed nesciunt operationem. Sinistri sunt illi, qui nihil habent in re, sed operantur ex contrarijs ueritatibus.

Sed quid de illis Philosophis & Magistro circa tectum? Dico quod illi fuerunt

runt huius artis inuentores, & ille Magister compositor illius figuræ litteræ Hebraicæ. Per primum inuentorem Sem filium Noë intelligite, nec fuit primus Hermes, sed successor illius. Alio modo exponitur illa tabula marmorea extensa super genibus sapientis. Et quæ diuisa quadam linea per medium. Et dico quod illa tabula ostendit totum opus, & modum operationis scienti. Et in prima medietate à dextris ostenditur medietas operis, hoc est operationis Alkysderam, et illa est operatio à principio usq; ad aduentum coniunctionis auris & auris. Et ista operatio diuiditur in duas operationes, scilicet, Solis cū uno radio, quæ operatio ostendit iam agens aliquid imprimere de sua uirtute, & potentia in suum subiectum, siue passum, & in aquatione describitur Sol cū uno radio. Sed quando agentia aliquid imprimunt, scilicet formā, appellatur Sol, cum duobus radijs, quasi duplicata potentia, uel duplicatus effectus, respectu primi.

Sed quid de alia medietate à sinistris,
ubi

ubt est Luna semiplena cum sphæra nigra, & alia sphæra cum duabus auibus. Dicendum est quod hoc ostendit quid sit de operatione post mortē Leonis, & quomodo resuscitatur, & quid sit de ratione animæ, & quid dicitur ratio ne corporis. Et in Luna semiplena ostenditur accidens inseparabile ipsius animæ, tanquam propria passio: Et semiplena, dicit in perfectionē, Sed sicut corpus uiuens dependet ab anima, sic & semiplena Luna cum sphæra, dependet à Sole cū duobus radīs. Et quia dīctū est, quod est à potentia ad fermentandum, incidunt in spheram cum duabus auibus, quarum una apparet mortua, & in ueritate mortua, et alia uiua. Et uia attribuitur Lunę semiplenæ, & mortua Solcum duobus radīs, uel fermentaneo. Illæ duæ aues sic sunt colligatae in una sphæra, quod rostrum unius, caudę alterius est appensum, sic cauda colligata rostro in eadem sphæra, quod tam cauda quam rostrum propter in diuisionem naturæ, & homogeneitatem utriusq posse & uirtus est eadem, nec

Nec una præter alteram, nec altera præter alteram per se & in se. Et hoc ideo, quia quod est superius, est sicut quod est inferius. Et nonne uides quod aqua aquæ est homogenea. Et ego dico quod fermentum panis, panis est, & sic fermentum aurí, aurū est. Sed aurum nostrum, ut intelligas, non est aurum uulgi, quod est propterea, quia aurum uulgi non habet tingere, nisi quantum in se est. Sed aurum nostrum, quod est uestrificatum omni solutuo, super omne passiuum, & est regula & regulans, & tingens, & tinctum, & hoc auis et auis, nec auis et auis est hoc, sed ex aue et aue consurgit, illa forma fermentanea fermentata. Et est ibi duplex fermentum scilicet fermentans, et illa est auis mortua, et fermentatum, et est auis uiua. Et ex his duobus sequitur fermentum fermenti per excellentiam. Et illud est ex operibus magisterij, et super hoc gaudent Philosophi. Et sic in sinistra parte habemus Lunam semiplenam, et sphæram, et duas aues & sphæram. Et sic habemus totum numerum de tenente tabus.

tabulā. Dicitur quod est Alchanor, &
est locus præparationis, et digestionis, et
actionis. Et talis est dispositio et
forma illius, et hæc statua
ut supra depicta ap-
paret.

F I N I S.

Digitized by Google

